בס"ד

אוצרות המיושיך

הרב מרדכי יפת יהודה שרעבי

כ"ז בחשון תשפ"ז | שבת קודש | גליון 226

פרשת חיי שרה

משולחן המלך
עמוד 3

זוהר על הפרשה
עמוד 8

שרפי קודש
עמוד 10

ההלכה היומית
עמוד 12

שאלות מבית הדין
עמוד 12

מדור הילדים
עמוד 14

דרכי הרשב"י
עמוד 15

זמני השבת

הזמנים ע"פ לוח אור החיים

	הדלקת נרות	שקיעה	יציאה	ר"ת
ירושלים	16:10	16:50	17:20	17:56
חיפה	16:28	16:48	17:18	17:53
באר שבע	16:30	16:50	17:21	17:56
תל אביב	16:28	16:48	17:18	17:52

*במנהג ירושלים הדלקת נרות 40 דקות לפני השקיעה

הילולא דצדיקיא

יום ראשון - כ"ח חשון

כח. רבינו יונה גירונדי, בעל שערי תשובה, ה'כ"ד | רבי ליבר הגדול מברדיטשוב, תקל"א | רבי אור שרגא, מקובלי יזד, תקנ"ד | רבי חיים רחמים יוסף פרנקו - החרי"ף, רבה של חברון, תרס"ב | רבי שמואל הלוי אשלג, האדמו"ר מאשלג, תשנ"ז

יום שני - כ"ט חשון

כט. רבי יצחק אייזיק חבר, בעל פתחי שערים, תרי"ג | רבי נתן עמרם, רבה של אלכסנדריה, תרל"א | רבי אברהם בנימין קלוגר, תרע"ו | רבי אברהם אביש קנר, האדמו"ר מטשכויב, תשמ"ד

יום שלישי - ל' חשון

ל. רבי משה חפץ, בעל מלאכת מחשבת, תע"ב | רבי חיים הכהן רפפורט, בעל מים חיים, ת"ר | רבי צבי הירש מרימנוב, תר"ז | רבי בצלאל זילטי, רבה של ירושלים, תשמ"ג | רבי אליעזר יהודה וולדינברג, בעל ציץ אליעזר, תשס"ז

יום רביעי - א' כסלו

א. רבי יצחק הכהן שולאל, נגיד מצרים, רפ"ה | רבי שלום שכנא מלובלין, רבם של המהרש"ל והרמ"א, שי"ט | רבי יוסף שמואל מקראקא, רבה של פרנקפורט, תס"ד | רבי יוסף כנאפו, בעל זך ונקי, תרס"א | רבי משה הגר, האדמו"ר מרדוביץ, תרס"ב

יום חמישי - ב' כסלו

ב. רבי יהודה אבר, ראש ישיבת תומכי תמימים, תש"ב | רבי עקיבא סופר, בעל דעת סופר, תש"ך | רבי אהרן קוטלר, מייסד ישיבת לייקווד, תשכ"ג | רבי נתן מאיר וכטפוגל, משגיח ישיבת לייקווד, תשנ"ט

יום שישי - ג' כסלו

ג. רבי ברוך עוזר, רבה של המבורג, תקפ"ג | רבי אברהם יהושע העשיל טברסקי, האדמו"ר מסקווירא, תרל"ח | רבי חיים הלל פריד, משנה לראש ישיבת וולוז'ין, תרע"א | רבי רפאל טבוש עדס ענתבי, תרע"ט | רבי שילה רפאל, בעל משכן שילה, תשנ"ה

יום שבת - ד' כסלו

ד. רבי יעקב דוד קאליש, מייסד חסידות אמשינוב, תרל"ח | רבי נחום ווידנפלד, בעל חזון נחום, ת"ש | רבי רפאל כדיר צבאן, רבה של נתיבות, תשנ"ה

בס"ד

מוסדות המיוש"ק

פדיון נפש
ע"פ הקבלה עם מטבעות מכסף טהור הנערך מדי יום ע"י מר"ר גדול הבקוכלים
שלוחה 3 או בזאטאפ

לעריכת אזכרות
בארוחת צהריים של אברכי ור"מ הישיבה כולל סעודת ויבדלו תודה וקדיש כולל תיעוד שישלח אליכם בזאטאפ
שלוחה 7 או בזאטאפ

הידור מצווה
הכתיבת ספרי תורה, תפילין ומזוזות בפיקוח של מו"ר שליט"א וכן כל ספרי מו"ר
שלוחה 5

תיקון נפטרים
ע"י מניין אברכים באופן פרטי לזיכוי ללא שמות ונספים
שלוחה 7

קביעת פגישה למו"ר
אך ורק דרך הטלפון
שלוחה 6
הציפור מתבקש בכל לשון של בקשה לא לדבר ללא קביעת תור מראש

בית הכנסת זמני תפילות ושיעורי תורה
שאל את הבוט או הכנס לאתר הישיבה

כולל לאברכים מצויינים החזקת אברך
ללימוד התורה הקדושה להצלחתך

ישיבה גדולה לבחורים תפארת התורה
שלוחה 10

בית הוראה שואלות אקטואליות בהלכה
שלוחה 2

לקבלת ההלכה היומית ב- 2 דק' של הלכות
יש לשלוח בקשה בזאטאפ

חלוקת ספרי הזוהר היומי ללא עלות
שלוחה 4

תהילים לילדים להזכרת שמות בלימוד התהילים לילדים
שלוחה 11

מכון להוצאת ספרים ניתן להקדיש לע"נ

הכל בטלפון אחד:

03-55-20004

www.ravbenayahu.co.il | 03-55200004 | אורט ישראל 4 בת-ים

טלפון וואצאפ 054-4776356 | קו שמיעת שיעורים: 073-3718129

שיכב"ס יצחק ישראל יוקר
054-655-4554

משולחן המלך

פנינים מיסרים ומעשיות השוים לכל נפש
הנערכים משולחן המלך מתוך
שיעור הדף היומי שנמסר ע"י מרן שליט"א

עורך: הרב **מרדכי ג'עדי** הי"ו

מעלת חודש כסלו

קיבלנו את התורה בחג השבועות, אבל צריך לדעת, זה היה 'תורה שבכתב'. תורה שבעל פה עם ישראל - קיבל בחנוכה. כמו שתורה שבכתב קיבלנו בחודש השלישי בחג השבועות, שזה חודש 'סיון', אותו דבר תורה שבעל פה קיבלנו בחודש השלישי, שהוא שלישי בחודשי החורף: תשרי, חשוון, 'כסלו', שזה תפארת. ועכשיו נעשה חשבון: סיון: ס' זה 60, י' זה 10, ו' זה 6, נ' זה 50, ביחד 126. כסליו: כ' זה 20, ס' זה 60, ל' זה 30, י' זה 10, ו' זה 6, ביחד 126, אותו מספר.

כי בחודש סיון קיבלנו את התורה שבכתב, ובחודש כסלו זה כנגד תורה שבעל פה, זה מה שאמרו לנו רבותינו. והחודש הזה הוא חודש מיוחד במינו, חודש כסלו, שבו היה לנו ניצחון גדול שניצחו מעטים את הרבים. מי ניצחו? ה'חשמונאים'. 'והדליקו נרות בחצרות קודשך', הדליקו את האור, כל זה בחודש 'כסלו'. **אז בעזרת השם הוא מסוגל מאוד,** בפרט שחודש כסלו הוא החודש התשיעי אם נספור אותו מ'ניסן': ניסן, אייר, סיון, תמוז, אב, אלול, תשרי, חשוון, **כסלו.**

כתוב בספר 'ברית מנוחה' שהיה מקובל גדול מהקדמונים, והוא אומר "שחודש התשיעי, ביום התשיעי, בשעה התשיעית, מסוגל מאוד מאוד". אז זה חודש תשיעי שיש בו הרבה כוחות, לכן צריך לעשות את הערב ראש חודש בעזרת השם שיבוא בתשובה גדולה. ראש חודש כסלו השנה הוא יום אחד בלבד, ביום שלישי, ולכן יום שני הוא ערב ראש חודש. נעשה אותו בתשובה גדולה ובישועה גדולה בעזרת השם.

המזימה הזדונית של ישמעאל - "הצדיק"

ראינו בפרשה הקודמת: "ואל הבקר רץ אברהם ויקח בן בקר רך וטוב... שלושה פרים". למה? כדי להכין להם שלושה לשונות בחרדל כי היו שלושה מלאכים, **יש אומרים שזה היה נשמות של אברהם, יצחק ויעקב,** ויש אומרים שזה חג"ת - הספירות חסד גבורה תפארת.

ואיפה היה ישמעאל? אומרים רבותינו: ישמעאל נשאר בבית לשמור על שרה, פחד עליה כשבאו אורחים, ושלא יהיה ייחוד. אז הוא פתאום צדיק? חזר בתשובה ופחד עליה? אלא הוא שקרן ורמאי. ישמעאל עשה את זה מתוך רשעות, כלומר: אברהם כבד במקנה, בכסף, בזהב, ויש אוצרות.

ישמעאל אומר: "הוא יורש את הכל, את כל מה שיש. ואם לאברהם יהיה בן, אז יהיה אויב, יהיה לו שותף או שהוא ייקח את הכל". אז הוא לא רוצה את זה. הוא פחד שאם הוא ילך גם כן, ויבוא אברהם ויחשוד אותה באורחים, ויקנא לה, ואז חייבת להיפקד. אמר: "נעשה את זה שלא יהיה חשדות, ואז נפקדה ותזכה לבן'. לכן ישמעאל לא רוצה מצב שהיה קינוי וסתירה. אבל מה אמרו רבותינו: "רבות מחשבות בלב איש ועצת השם תקום".

ראית פעם איזה אחמד התגייר?

ראינו "וה' פקד את שרה כאשר אמר, הנה שרה יולדת בן". אבל ישמעאל אומר 'אין דבר כזה שאני אוותר', הוא היה לוקח קשת ועושה בחיצים, ורואים אותו איך שהוא כאילו מתלמד על החץ, והיה בעצם יורה בחץ ורוצה להרוג את יצחק. אומרת לו שרה: "מה אתה עושה? אתה פוגע תכף ביצחק?". אומר: "לא, אני עושה צחוק, אמא, זה הכל צחוק"...

אומרת לו שרה: "אין צחוק! "גרש את האמה הזאת ואת בנה, כי לא יירש בן האמה הזאת עם בני". הוא רוצה להרוג את יצחק, הוא לא יירש בכלל, 'גרש אותו'. רשעים כאלה אני לא צריכה. זה רשע פרא אדם.

אומר לה אברהם: "אבל תראי, יצא ממנו פרי טוב, רבי מאיר בעל הנס, אונקלוס הגר"?!

שרה אומרת לו: "תשמע, אי אפשר שמאנשים כאלה יבוא דבר טוב... רק מאמא יהודייה יכול לבוא.

יכול להיות גוי שייקח יהודייה ויביא את רבי מאיר בעל הנס. אך לא יכול להיות שיצא מכזאת שפחה דבר טוב. תשמע מה שאני אומרת לך.

אמר לו הקדוש ברוך הוא: "כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה. תגרש אותו מהבית'. וככה היה. באמת, אין דבר כזה שאצל ישמעאל מישהו מתגייר. כולם טמאים, אין מה לעשות איתם. ראית פעם איזה אחמד התגייר? אלא אם כן אמא שלו יהודייה.

לכן שרה אמרה: "גרש האמה הזאת". אמר לו הקדוש ברוך הוא: "כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה, היא יודעת את האמת, לא יצא מהם כלום".

אפילו תפילת רשע מתקבלת

מיד אברהם לקח חמת מים ונתן להגר, ואת הילד שם על שכמה. הגר טעתה במדבר, נגמרו המים, והילד נהיה חולה. תראו מה זה גויה. זרקה אותו תחת אחת השיחים שלא תראה במות הילד.

ישמעאל עצמו לא התייאש, אמר: "אבא לימד אותי, יש מנהיג לעולם". התחיל להתפלל ולזעוק לקדוש ברוך הוא. הנה, גם התפילה של הרשע הזה התקבלה!.

דבר ראשון צריך לדעת: אסור להיות בחברת רשעים, אסור לגור ליד שכנים רשעים גויים או אנשים לא טובים. אסור לגור על ידם, אסור להתחבר איתם. **דבר שני:** לא לזלזל בשום תפילה. לפעמים יש תפילה אפילו של אדם רשע שבוקעת רקיעים. הנה, ישמעאל רשע מרושע, רוצח, רוצה לרצוח את יצחק, ואומר הקדוש ברוך הוא עכשיו עדיין הוא בסדר, הוא לא עשה מעשה "וישמע אלוהים את קול הנער באשר הוא שם", איך שהוא, באשר הוא שם, שמע את תפילתו. ככה אותו דבר אצל בלעם הרשע שאומר: "חטאתי, כי לא ידעתי כי אתה ניצב לקראתי בדרך", שקרן! אבל עכשיו עדיין לא עשה.

הרמזים הטמונים בגילה של שרה

עכשיו בפרשת חיי שרה כתוב: "ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים". כאשר ראתה איך בנה מוסר עצמו ואיזה כוחות יש לו, אומרים רבותינו: מרוב השמחה נשמתה פרחה..!!

מפי מרן מו"ר גדול המקובלים
הרב **בניהו שמואלי** שליט"א

השיעור השבועי
דף היומי מוסר והלכות
מידי יום שלישי בשעה 18:00 | בישיבת המייש"ר | רח' אורט ישראל 4 בת ים

לכן: "ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים". למה כתוב בכל אחד "שנה", ובשבע כתוב "שנים"?

אומר רבי שמעון בר יוחאי בזוהר: 'שרה אמנו בכוחה ובהשתדלותה תיקנה את השכינה הקדושה. השפיעה שרה אמנו על השכינה הקדושה שפע של טהרה. נתנה כוח לשכינה, תיקנה את כל עשר ספירות של השכינה'. לכן זה מרומז בפסוק.

כתוב ב'זוהר' והמקובלים אומרים: מאה זה בחינת -'כתר', עשרים זה- 'חכמה' ו'בינה', שבע - שבע ספירות תחתונות. לכן 'מאה שנה' זה כתר, 'עשרים שנה'- עשר ב'חכמה', ועשר ב'בינה', כל זה חב"ד שבראש. אחר כך 'שבע שנים' - זה הספירות התחתונות. **מאות** זה בכתר, **עשרות** זה בחוכמה ובבינה, **ואחדים** זה בז"ת- חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד, מלכות.

עשה רצונך כרצונו

לכן תראו דבר פלא: 'מאה שנה' תיקנה את כל ספירות הכתר העליונה של המלכות, 'עשרים שנים' תיקנה חכמה ובינה. 'שבע שנים' תיקנה שבע ספירות תחתונות. איזה כוח היה לה לתקן את השכינה הקדושה בכל עשר ספירותיה, והשכינה מתוקנת ושלמה, ויש לה כוח גדול להשפיע על עם ישראל. הכל מרומז והכל פלא, וככה אומר רבי שמעון בר יוחאי בזוהר הקדוש.

רש"י אומר: למה חזר "שני חיי שרה"? להגיד לך שכולם שווים לטובה. כל ימיה היו שווים לטובה, שני חיי שרה כולם שווים לטובה. אבל, איך שווים לטובה? 'לך מארצך', גלות, לקח אותה אבימלך, במצרים שם אותה בתוך קופסה, סובלת, פרעה, אין לה ילדים עד שמקבל את יצחק, והרבה הרבה צרות. אומר: כולם שווים לטובה!.

כי כאשר אדם עובד את השם ויודע שכל התכלית שלו זה עבודת השם, המטרה זה רצון השם- הכל זורם טוב, וזה לא קשה לו.

משולחן המלך

כשאוהבים- סובלים הכל!

אתם יודעים, יש סיפור לרבנו יוסף חיים, על 'טוביה השופט'. טוביה השופט היה חכם גדול, מקורב למלך. כולם היו אוהבים אותו, וגם המלך היה מאוד אוהב אותו. אבל הגויים לא רצו לראות אותו, היו מקנאים ממנו. היו מעלילים עליו עלילות ובסוף השפיעו גם על המלך.

עד שיום אחד אמר לו המלך: "אתה צריך ללכת למאסר". ראה ככה, החליט מה הוא יעשה עכשיו? יעשו אותו חתיכות על ידי סתם עלילות!.

הוא היה שופט, המלך היה אוהב אותו, אמר: "אין מה לעשות, אני בורח". קם וברח. בדרך היה צריך לעבור איזה נהר או ספינה, והיו אנשים גבוהים סבלים שלוקחים את הבן אדם על הכתפיים. הוא היה בעל בשר טוביה, שמן מאוד.

בסוף בא הסבל, הרים אותו, אמר לו: "סליחה, אני מאוד כבד, איך אתה מסתדר?". אומר: "אתה קל כמו נוצה, כי אני אוהב אותך! אתה אהוב אצל המלך, אתה השופט שלנו, ועוד מעט יש לי משפט אז אני מעביר אותך כמו נוצה...",

אז מה הוא אומר לו? אומר לו: "תשמע, עכשיו אני בורח כי מעלילים עלי עלילות. כשאחזור, אם אחזור, אדון אותך ואסדר לך את העניינים".

כשהוא שמע את זה, ירד ממנו כל הכוח, ואז לא יכול היה לסבול אותו - זרק אותו בים!.

על זה אומר רבי יוסף חיים: אדם סובל הכל וקל לו כמו נוצה באהבת השם, והכל זורם. לכן אומר: "שני חיי שרה" - הכל היה טובה.

לא חוויתי אף פעם רע

הרב שמלק'ה הלך למגיד ממזריטש, אמר לו: "איך אפשר לקיים את המצווה - ' חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה'?

אמר לו: "אני אשלח אותך ואתה תבין איך אפשר". שלח אותו לרבי זושא מאניפולי. הגיע לשם, והיה אצל רב זושא.

בזמן שהוא נמצא שם הוא שואל את רבי זושא: "איך אפשר לברך על הרעה כשם שמברכים על הטובה? איך אתה עושה זאת?".

אמר לו "מה פירוש רעה? אף פעם לא ראיתי דבר רע מהשמיים. אלא הכל טוב, לכן לא שייך לברך בכלל? הכל טוב! תברך כל הזמן לקדוש ברוך הוא, כל מה שנותן לך תברך אותו, אין רע.

גם אוכל נחשב לימוד

פעם היו צדיק ורשע שהיו שכנים. נפטרו שניהם, עולים לבית דין של מעלה.

בא הצדיק, דנים אותו, והוא שומע: 'למדת תורה? עשית זה וזה'?.

גם אומרים לו "ביום שבת אכלת שעתיים, קבל על זה שכר כמו שלמדת. אחר כך אומרים לו ביום טוב אכלת, וכשהיה סיום מסכת, איזה מעדנים הביאו, על כל זה אתה מקבל שכר'. למה זה כך? בגלל שהוא היה לומד כל הזמן, אז גם על הזמן שהוא אוכל מקבל שכר.

הרשע הזה שמע את זה ואמר: "אני מסודר! אני כל הזמן במסעדות, ואם מקבלים כסף גם על אוכל, אז מה הבעיה שלי...? אתה מקבל גן עדן על אוכל".

הלך לבית דין של מעלה. אומרים לו: "על כל רגע מגיע לך מכות, גיהנם...".

אמר: "מה זה? איפה הצדק? ראיתי את הקודם שקיבל שכר!".

אמרו לו: "טיפש! הצדיק- המטרה שלו זה לא אוכל, המטרה שלו זה לימוד תורה, אבל מה יעשה? צריך לאכול, יש לו 'שבת', ויום טוב. אבל המטרה שלך זה רק אוכל! זה רק שטויות והבלים".

ברכות שמים מעל

הגיליון מוקדש להצלחת ידידנו
אהוב ליבנו תומך תורה וחסד
בכל ליבו ונפשו
רבי שי בן רות הי"ו
ודעייתו הצדקנית
יסמין בת **פאגי** תחי'
וילדיהם הנעימים
השם ישמרם ויחייהם בבריאות
ושובע שמחות אמן

משולחן המלך

לכן, שרה אמנו - כל המטרה שלה זה רוחניות, לכן כולם שווים לטובה. גם מה שהיא אוכלת ושותה והכל, הכל שווה לטובה. מקבלת על הכל שכר.

בת מאה כבת עשרים- הסוד לחיים שלמים!

"ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים". רש"י אומר: למה כתוב "שנה" בכל אחד? להגיד לך: 'בת מאה שנה - כבת עשרים לחטא, בת עשרים, כבת שבע ליופי'.

אבל לכאורה, מי יותר יפה? בחורה בגיל עשרים או בגיל שבע?, בגיל עשרים זה יותר, 'בת שבע ליופי' איזה יופי? הרי ילדה קטנה, אתם יודעים, היא משחקת בחול, בונה בחול בובות?.

אלא אומר רבי יוסף חיים ה'בן איש חי': כמו שילדה בגיל שבע היא לא דואגת ליופי שלה, אותו דבר שרה אמנו כשהייתה בגיל עשרים לא דואגת ליופי. הייתה יפה כמו כאילו היא משחקת, היא לא הייתה מתאפרת כמו שילדה בגיל שבע, ראית אותה מתאפרת?, לא!, אותו דבר שרה - היופי שלה זה מהשמיים, והעיקר היה רוחניות.

'בת עשרים כבת שבע ליופי', כמו שילדה בגיל שבע היא לא הולכת להתייפות, גם שרה אמנו כשהייתה בגיל עשרים שדרך העולם להתייפות, היא לא בחרה בדרך הזאת. 'בת עשרים כבת מאה'. יש מעלות טובות לימי הזקנה, ויש מעלות טובות לצעירה. הזקנה יש לה יישוב הדעת, קרירות, אין לה תאוות עכשיו. אבל הצעירה יש לה התלהבות, מרץ, זריזות, חשק. ושרה אמנו בצעירותה היה לה גם מעלות של 'זקנה', ובזקנותה היה לה גם מעלות של צעירה. הייתה אש להבת שלהבת בעבודת השם כמו שכאילו היא צעירה. פלא פלאות!

הכבוד שקיבלה שרה, ראוי לבכי מועט

"ויבוא אברהם לבכות לשרה ולבכותה". מה הספיד אותה? כתוב במדרש: מזמור "אשת חיל" אמר עליה. הספיד אותה: אשת חיל מי ימצא'. 'בטח בה לב בעלה', אומר: "אני אמרתי 'אחותי היא', לא פחדתי ובטחתי בה".

רואים גם שבא אברהם 'לספוד לשרה ולבכותה', רואים שהאות כ' היא קטנה.

למה כ' קטנה? כי בכה מעט. ולמה בכה מעט? **אומרים רבותינו: נפתחו השמיים והוא רואה את המעלות שלה, ואיזה כבוד עושים לה בשמיים לשרה אמנו! איך מכבדים אותה, איזה כבוד עושים לה. אז היה מאוד מאוד שמח במעלתה.**

אז אמר: למה להצטער עליה?! אני רואה שלמעלה עושים לה כבוד כזה גדול, שמחים איתה, רוקדים איתה, איזה נשמה קדושה, איזה נפש נקייה וצדיקה! לכן על מה הוא יבכה?! אשתו היא המאושרת שבעולם, והוא המאושר שבעולם, והעיקר זה עולם הבא! רואים איזה עולם הבא יש לה, איזה זכות, לכן הוא לא צריך לבכות.

אבל בכל זאת בכה קצת. למה? שלא יגידו אנשים שלא מבינים ורואים כך, שלא יגידו: "מה זה? הוא לא בוכה על אשתו?". לכן הספיד אותה ובכה קצת. וצריך מיד ללכת לקבור אותה במערת המכפלה.

ההסתרה שבמערה

וזה "ואל הבוקר רץ אברהם" - 'הבקר' אותיות 'הקבר'. הוא כבר ידע שזה המקום לקבורה, ראה שם את אדם הראשון ואת אשתו. אמר: "זה המקום! זה המקום הטוב ביותר". לכן הוא ידע שיש פה מערה, וראה שזה פתח גן עדן, רק מהשמיים הסתירו את זה מהם מהגויים. אילו היו נכנסים בפנים, אוי ואבוי, היו רואים חושך ואפילה, מזיקים באים להזיק אותם, היו מפחדים, ולא רוצים את המקום הזה בכלל.

לכן, כשבא אברהם אבינו לקנות את מ'עֶפרון', רק עכשיו הוא יכול לקנות את זה, ולא בא לפני כן כי הוא לא רצה שיחשבו שיש משהו מיוחד שם.

רשע שלא נהנה מכספו

בפרקי רבי אליעזר כתוב: 'שהקדוש ברוך הוא חפר את המערה הזאת'. הזוהר הקדוש אומר: היה בה אור גדול ונר דולק. אבל הש"ך כותב, כשעפרון נכנס למערה היה בא שֵׁד שרוצה להרוג אותו.

כתוב: "עפרון בן צוחר" - 'צוחר' גימטריה 'שֵׁד'.

הזוהר הקדוש אומר שהיה שם אור גדול ונר דולק. ולכן כתוב ב"אשת חיל" - 'זממה שדה ותיקחהו', זה השדה הזה. שרה רצתה לקחת את מערת המכפלה. אברהם הולך, נותן כסף, ארבע מאות שקל כסף עובר לסוחר.

"וישקול אברהם לעפרון את הכסף אשר דיבר". אומר לו: "אתן לך את זה בחינם". 'ארבע מאות שקל כסף ביני ובינך מה היא". 'עפרון באמצע יש לו ר', 'אברהם' באמצע יש ר'? ר' וְר' זה 400 ביני ובינך מה היא?!

באותו רגע שקיבל את הכסף, רבותינו אמרו שעפרון מת. הוא חשב להנות מהכסף, אבל אין דבר כזה.

אדם וחוה התביישו מאברהם ושרה

כתוב בזוהר: ש'כל בוקר ובוקר היה אברהם הולך למקום הזה, מתפלל, ושמה היה מתחבר להשם יתברך'. ועכשיו 'ויקם השדה', היה לו קימה מיוחדת, כי עד עכשיו הוא היה ביד אנשים פשוטים. בהתחלה קמו אדם וחווה והם לא רצו ואמרו לו: "אברהם, אל תבוא לפה, תיקח לך מקום אחר".

אמר: "למה? מה, אני לא ראוי?". אמרו: "לא, הפוך! אם אתה תיקבר פה, איזה עוונות אנחנו עשינו? אתה צדיק, אין לך שום עוונות, כל יום שלך מלא בעבודת השם! חווה מתביישת משרה ואומרת: "הם

באפשרותך להיות משותפיו של מו"ר הרב בניהו שליט"א, בתרומת 500 ₪ חד פעמי, ואברכי המוסדות ילמדו להצלחתכם, שלט זה מודבק בפתחים של כל בתי המדרש של המוסדות הקדושים

ברכות שמים מעל

הגיליון מוקדש להצלחת ידידנו
אהוב ליבנו תומך תורה וחסד
בכל ליבו ונפשו
רבי דוד בן אסתר הי"ו
ודעייתו הצדקנית
נטלי חיה בת רשל תחי'
וילדיהם הנעימים
השם ישמרם ויחייהם בבריאות
ושובע שמחות אמן

צדיק באמונתו יחיה
דיבורים קדושים בענייני "אמונה"
מאת הרב **יוסף עברלחק** שליט"א
מאברכי המוסדות

"ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה" (פ' כג, פסו' א')

כתב רש"י: "שני חיי שרה – כולן שווין לטובה".

שואלים המפרשים: איך יתכן לומר כדבר הזה, שכל שנותיה של שרה היו שווים, וכולם לטובה? האם אפשר להשוות בין הזמן הזה שזרקו את בעלה לכבשן האש, או הזמן שלקחו אותה לפרעה ולאבימלך, לבין הזמן שיצחק נולד? כל הימים האלו שווים?

ביארו המפרשים שהתורה לימדה אותנו יסוד גדול: אדם שמחפש הצלחות, כשעוברים עליו ימים שבהם לא הצליח - ימים אלו לא שווים אצלו לטובה. אבל אדם שמחפש לעשות את רצון ה', מבין שלעיתים הקב"ה מעמיד אותו בניסיון ורוצה לראות אותו מתחזק באמונה וצולח את הניסיון. כל יום שעובר עליו, כשהוא ממשיך לעשות את רצון ה', שווה אצלו לטובה, רבותי שרה מלמדת אותנו דרך חיים שיהודי צריך לחיות לא ההצלחות שנראות הם אלו שרק משמחות אותו, אלא כל העובר עליו משמח אותו משום שבליבו מונחת הבנה שמה שעובר עלי זה לטובה. ולכן אומר החיד"א הקדוש שהמילה "ויהיו" היא נקרא יישר וגם הפוך ללמדך שלא משנה איך הולך לך גם אם זה הפוך ממה שנראה לך צריך לשמוח כי מה שאתה עובר זה מה שהכי טוב בשבילך, **אל** הרב גלינסקי זצ"ל התקשר פעם יהודי, טכנאי מנועי מטוסים, ואמר לו "יש לי הרבה שאלות באמונה, אני רוצה לקבוע פגישה". הם קבעו פגישה. אמר לו הרב גלינסקי, "לאחר שתסיים לשאול אותי שאלות על התורה, אני רוצה לשאול אותך כמה שאלות שמטרידות אותי במכניקה של מנועי מטוסים". אמר לו אותו אדם "סליחה כבוד הרב, וכי ראית פעם מנוע נוסע? מה תשאל אותי"? אמר לו הרב: "ישמעו אוזניך מה שפיך מדבר. אתה מבין שאני לא יכול לשאול על מה שאני לא מבין, ואתה רוצה לשאול אותי שאלות על התורה שלא הכרת ולא למדת מימיך? כדי לשאול על התורה צריך להכיר אותה. התורה מלאה בשאלות, אך הלומד ומכיר את עומקה ויופייה של התורה, מבין שלכל שאלה יש תשובה.

מעשה בערב יום כיפור, לאחר השואה, במחנה בפולין התאספו יהודים שרידי חרב להתפלל תפילות היום הקדוש. היו שם שני אדמו"רים קדושי עליון, והקהל מחכים שאחד הצדיקים יעלה, אך הם מתמהמהים לא עולים. והנה הם מצביעים על אחד מהקהל, אדם פשוט לכאורה, ומורים לו שהוא יעלה, והוא עולה לפני התיבה. הציבור לא יודע איזו גדלות מצאו בו? למה לא עלו בעצמם? מתח באוויר, היום גדול ונורא והוא רוצה לפתוח ולומר קדיש אך הוא עמד ושתק, והקהל במתח. והנה נשמע קולו של המקבל ייסורים באהבה: "ריבונו של עולם מה אני מבקש ממך? אבי ואימי נהרגו בשואה, אשתי והילדים כולם אחד לאחד הלכו בשואה, אחיי ואחיותיי. ובקהל צמרמורת ודמעות בעניים, הפצע עוד טרי אצלם. ואומר אותו יהודי מה אני מבקש ממך – יש לי בקשה אחת ריבונו של עולם – יתגדל ויתקדש שמיה רבה! והקהל בוכה. הייתה תפילה מרוממת שלא הייתה מעולם. זו אמונה טהורה. הוא "גברא", ויודע כי גברא לא יכול להבין בורא. זו יראת שמים! תארו לעצמכם אדם צדיק ירא שמיים שקיים מצוות, שחי עד גיל שמונים, והולך לעולמו. בדין יצא זכאי, אולם הייתה עבירה שלא עשה עליה תשובה, ובשמים אין פרוטקציות, וקבעו לו שהתיקון שלו הוא לטעום שוב את טעם המיתה. והילד הזה, נולד להורים, והוא טבע באמבטיה בגיל חודשיים. ושואלים: "ילד קטן, מה הוא כבר עשה"? אתם ראיתם גוף קטן, אבל הנשמה זקנה, בן תשעים הוא! אדם יראה לעיניים וה' יראה ללבב. תשאלו מה אשמים ההורים? תשובה: ה' לא שולח ילד כזה לכל הורה, רק להורים כאלו שצריכים כפרה על העבר בצער של מיתת בנים, וכך לפרטי פרטים: ק-ל אמונה ואין עוול וכשלומדים אין שאלות, הכל ברור. יהי רצון שנוכה לחיות באמונה תמימה אחריו יתברך.

משולחן המלך

צדיקים!'.

"אלה תולדות השמיים והארץ בהִבראם" - אל תקרי 'בהבראם', אלא 'באברהם', שבזכותו התקיימו תולדות שמיים וארץ. ומי זה 'תולדות שמיים וארץ?', תולדות של השמיים ותולדות של הארץ זה 'אדם וחווה!'.

מאיפה באו הנשמות האלה? מהשמיים והארץ, כלומר: 'קודשא בריך הוא ושכינתיה' הם זה התולדות שלהם. ואיך התקיימו? בזכות אברהם! הוא אמר להם: **"אני אעשה לכם תיקון, אין לכם עוונות יותר, אתם תהיו נקיים לגמרי".**

לכן אמר אברהם לאדם הראשון: "אל תפחד. אני אעשה כל מה שצריך, ואתה וחווה אין לכם שום בעיה". וכך עשה.

התפלל אברהם לקדוש ברוך הוא שיימחל להם לגמרי, ושיהיו נקיים וחלקים כדי שיוכלו להמשיך להיות קבורים שם. וככה היה.

הסיבה שאדם הראשון מדבר 'תרגום'

יש מדרש פליאה שאומר: "כשמתה שרה, התחיל אדם הראשון לדבר 'תרגום'".

מה הפירוש שהתחיל אדם הראשון לדבר תרגום?

כתוב שכל אדם כשמת, דבר ראשון הולך לאדם הראשון ואומר לו: "תראה מה גרמת! גרמת מיתה לעולם בגלל העוונות שלך", אומר לו, "ואתה מה? אתה לא עשית עוונות? מכף רגל ועד ראש אין בו מתום. אני רק עוון אחד עשיתי, אבל אתה, כולך מלא...'.

אבל כשמתה שרה, שאל אותה: 'ואת לא עשית עוונות?', אומרת לו: "לא!! התורה מעידה עלי: "בת מאה שנה, עשרים שנה ושבע שנים", ורש"י אומר: בת מאה ככבת עשרים - לחטא, אין לי חטאים! עד גיל עשרים לא מעניש בבית דין של מעלה". לכן אדם הראשון אומר 'לא... ב'תרגום' לא כתוב ככה, בתרגום כתוב: "בת מאה ועשרים ושבע שנין".ולכן אי אפשר לדרוש את הדרשה שלך.

ומטעם זה התחיל אדם הראשון לדבר 'תרגום'. אמר לה: "פה לא מדברים עברית, מדברים תרגום!". פלא פלאות.

סוד תיבת 'ארבע'

"ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה" (בראשית כג, א). "וַיִּהְיוּ" זה בגימטריה 37, שבאותו זמן שהיא נפטרה, יצחק אבינו היה בן 37, בזמן העקדה. באה התורה ללמד שאדם שאין לו בנים חשוב כמת. שרה אמנו חיה 127 שנה, אבל עיקר חייה היו באותן 37 שנים, "ויהיו חַיֵּי שרה", זה היה עיקר חיי שרה שזכתה.

אברהם אבינו הלך לקנות את השדה מעפרון ב'חברון', בקריית ארבע. למה נקראת 'קריית ארבע'? על שם ארבעה זוגות שנקברו שם, והם: אדם וחווה, אברהם ושרה, יצחק ורבקה, יעקב ולאה. היו שמה גם ארבעה גיבורים: 'אחימן, שֵׁשי ותלמי ואביהם', וכל זה שייך ליהודה, כל זה נקרא 'ארץ יהודה'. יהודה הוא הבן הרביעי, לכן נקראת 'קריית ארבע' על שם הבן הרביעי, וזה כנגד ארבעה מחנות השכינה, כי משם מתחברים וזה פתח גן עדן התחתון, ומשם מתחברים לאבינו שבשמיים.

סדר הקבורה במערת המכפלה

"ותמת שרה בקרית ארבע הוא חברון" (בראשית כג, ב), ואז אברהם הביא אותה למערת המכפלה. למה נקראת מערת שדה המכפלה?, מפני שהיא כפולה בזוגות. 'מכפלה', זה גם שם הויה פעמיים. כשתכפיל אותם יוצא ב"ן (52). נקראת מכפלה גם מפני שהיא קומה ומעליה עוד קומה, או מפני שהיא שורה ועולה מדרגה קטנה ועוד ממשיכה. למעשה, אברהם ושרה וכל האבות קבורים בשורה.

רבותינו אמרו בגמרא במסכת תענית (דף כא.) שהם קבורים דרך הֶסֵּבה: אברהם באמצע, יצחק למעלה ממנו, יעקב למטה ממנו, ככה הם קבורים. כשהביאו את יעקב, החליפו- כלומר הקימו את יצחק, שמו אותו ליד ושמו את יעקב במקומו. ורבותינו אמרו שכולם כמו חיים והם הולכים, הכל דרך ניסים ונפלאות. את המערה הזאת חצב אותה הקדוש ברוך הוא. כשהוציא את אדם הראשון מגן עדן, שם אותו בפתח גן עדן, אמר לו: תהיה פה, ונתן לו את המקום הזה. ואדם הראשון היה צדיק גדול, הוא פחד שיעשו אותו אלוה, לכן הוא רצה להיקבר מערה לפנים ממערה ולסתום את הכל

רוצים לקבל את העלון באופן קבוע?

>> להצטרפות במייל:
שלחו מייל לכתובת
office@mrbs.co.il
עם הכותרת "הצטרפות לקבלת העלון למייל"

>> להפצת העלון בבית הכנסת שלכם:
צרו קשר בטל: 077-5122948
והקליטו את הודעתכם למערכת:
שם מלא, מס' טלפון לחזרה,
שם בית הכנסת, כתובת ועיר

יחד נרבה תורה ונפיץ אור!

משולחן המלך

כל נתיבותיה שלום

לימוד מידות התנהגות ורחמים בדרכי התעלות "במידות טובות" והנהגות דרך ארץ מאת הרב **משה אהרון זוארץ** שליט"א

מאברכי המוסדות

היסוד לכל - מידות! מידות! מידות!

האדמו"ר מסלונים ר' שלום נח ברזובסקי זיע"א בעל ה"נתיבות שלום" היה דוגל תמיד בסיסמה: "מידות הן מעל הכל". הוא חינך ודיבר רבות על עניין "מידות טובות".

נכדיו מספרים שכאשר היו מראים לו את התעודות שלהם, דבר ראשון היה שם עינו על הציון במידות ובדרך ארץ, הוא היה מרגיש שזה המבחן האמיתי על מהותו של האדם, עוד יותר מההישגים בלימוד.

עוד מסופר על חתן אחד שהגיע לפני נישואיו לרבי להתברך, הרבי ביקש ממנו שיכין תכנית רוחנית מפורטת בכתב במה עליו להתחזק קודם יומו הגדול.

הבחור נכנס לאחר כמה ימים לרבי והציג בפניו את רשימתו, הרבי התבונן ברשימה ואמר לו: "הכל טוב ונכון אבל שכחת לציין את הדבר העיקרי!"

ותוך כדי דיבור הוציא הרבי עט מחיקו והוסיף לרשימה:

"מידות מעל הכל"...

בפרשת השבוע – חיי שרה מופיע השידוך הראשון בתורה שממנו לומדים הרבה לכל עניין ה'שידוכים' – שידוך יצחק ורבקה ע"י השדכן הראשון בתורה – אליעזר עבד אברהם.

אברהם משביע את אליעזר שלא יקח אשה לבנו מבנות כנען – היות שלהם מידות מושחתות, ומזהירו: "כי אל ארצי ואל מולדתי תלך, ולקחת אשה לבני ליצחק" (כד, ד).

ואליעזר יוצר מבחן התאמה מיוחד: "והיה הנערה אשר אומר אליה הטי נא כדך ואשתה ואמרה שתה וגם גמליך אשקה, אותה הוכחת לעבדך ליצחק" (כד, יד) – מי שאבקש ממנה לשתות ותיתן לי ותציע לתת אף לגמלים מים היא... המיועדת.

ואכן הגיע רבקה ועמדה במבחן ומשם הכל התגלגל ואנו זכינו שהיא אחת מאימותינו הקדושות ואנו מזרעה.

אבל לכאורה יש כאן שאלה: נאמר שהיא שאבה מים לך וגם לגמלים, זהו? היא האשה? מי אמר שאיננה דבוקה בעבודת אלילים? איך באמצעות מידות בלבד הוא מחליט שזו זאת המיועדת לבנו של אברהם אבינו?

ר' אליהו לופיאן זצ"ל עונה על כך וזו לשונו: "אדם שיש לו עדינות הנפש ומידות טובות, על אף שלא קנה עדיין את מידת היראת שמים, אם יגיע להכרה בחיוב היראת שמים - ירדוף אחריה וישיגנה בנקל, כי מי שיש לו מידות טובות יש בו היסוד לבנות את עצמו ולהגיע לכל המדרגות היותר נעלות, מה שאין כן המושחת במידות, חולה רעה היא ואיומה אשר מעטים מאוד זכו להחלץ ולהרפא ממנה, וכל זמן שהמידות הרעות שולטות באדם – כל יגיעתו בעבודת ה' לריק הוא והולך לטמיון, רח"ל".

ולכן המבחן היחידי של רבקה היה מידות, כי הם הבסיס לכל ובהכרת וידיעת האמת - בעל המידות הטובות ימשיך וילך בדרך ישראל סבא.

ומכאן ילמד האדם לשפר ולתקן מידותיו שיהיו טובות ונעימות על הבריות וינחיל הדברים לילדיו שזהו הבסיס לתורה מפוארת בכלי מפואר – הכלי הוא המידות ושהמידות טובות התורה נמצאת בכלי מפואר וזו הדרך הנכונה – תורה יחד עם הבסיס – מידות טובות.

(מעובד מהספר "ממתק לשבת")

אותו בתורה, במצוות ובמעשים טובים.

בית קברות של החיים האמיתיים

מעשה שהיה באדם אחד שנזדמן לאיזו עיר בצפון, והיו שם יראי השם וצדיקים. בין היתר עבר בבית הקברות, וכשהסתכל על המצבות ראה דבר מוזר: על מצבה אחת כתוב " חי 10 שנים", על השנייה "חי 20 שנה", על השלישית "חי 3 שבועות". הופתע ואמר: מה זה? כולם צעירים? אין אחד שחי יותר מ-20 שנה? הכי קשיש חי 40 שנה!

תמה ואמר: האם 'הארץ הזאת אוכלת יושביה'? ניגש לראש החברה קדישא ושאל: "מה מנהג המקום לרשום על המצבות גילאים צעירים כל כך"?

ענה לו: "מצידנו, המנהג הוא לרשום רק את החיים הרוחניים של הבן אדם - את הזמן שהוא ניצל לתורה ולמצוות. לכל אחד יש רשימה: יום ראשון ניצל 5 שעות, יום שני 3 שעות, יום שלישי 4 שעות, וביחד מצרפים את כל השעות האלו. בסוף זה מצטבר ל-10 שנים או 20 שנה, ואלו החיים האמיתיים".

לכן נאמר "ואברהם זקן בא בימים" - אברהם לא היה זקן רק 'ברוטו', אלא בא בימים לפי מספר הימים האמיתיים שניצל. כל יום היה מחושב מהבוקר.

ה'שפת אמת' אמר לאחיו הרב מרדכי: **"אתה יודע שאבא האריך ימים? האריכות ימים שלו הייתה מפני שלמד גם בלילות ברצף, לא רק בימים".** היה להם חשק עצום לתורה.

ה'אבן עזרא' פגש פעם אדם אחד ושאל אותו "בן כמה אתה"?, ענה לו האדם: "אני בן חמש". תמה האבן עזרא: "איך בן חמש? אתה נראה כבן 60!", השיב לו: "אל תזכיר מה שהיה פעם. רק לפני חמש שנים חזרתי בתשובה, וזה מה שנחשב לחיים".

כדי שלא יצליחו לגשת אליו.

היכן קבור משה?

בספר 'התמונה' מובא: **יש אומרים שגם משה רבנו קבור שם**, שחמישה זוגות נקברו במערה: שלושה נגלו ושניים נסתרו. הנגלים הם אברהם ושרה, יצחק ורבקה, יעקב ולאה. הנסתרים הם אדם וחווה, ומשה וציפורה.

על זה רבותינו שואלים: הרי כתוב "ויקבר אתו בגיא" (דברים לד,ו), משה קבור בגיא ולא במערת המכפלה?

אלא אומר פסוק אחרי זה, שסותר אותו: "ולא ידע איש את קברתו" (דברים לד, ו), שאינם יודעים את מקומו. אלא, אלו ואלו דברי אלוקים חיים. 'ולא ידע איש', אבל המלאכים יודעים והם קברו את משה במערת המכפלה. איך כתוב: "כי מנגד תראה את הארץ ושמה לא תבוא" (דברים לב, נב), אתה בעצמך לא תבוא, אבל יביאו אותך אחרים, כך כתוב ב'פרקי רבי אליעזר'. לכן **משה** זה ראשי תיבות: **מערת שדה המכפלה**, לרמוז שהוא קבור שם.

יש מנהרה שהולכת מ'בית לחם' איפה שקבורה רחל, עד מערת המכפלה.

הרב בספר 'חיבת ירושלים' אומר שהם שלחו חתולה במנהרה הזאת, הכניסו אותה שם, צבעו אותה וכתבו עליה, והיא יצאה במערת המכפלה, פלא פלאות. ואברהם אבינו קנה את המקום הזה בכסף מלא, "בכסף מלא יתננה לי" (בראשית כג, ט), וכל בוקר היה מתפלל שם.

זקן בדרך הטבע ולא מיסורים

"ואברהם זקן בא בימים" וכי יש זקן שלא 'בא בימים'?, ומה הקשר בין "זקן בא בימים" לבין "וה' ברך את אברהם בכל"?,

הגאון מוילנה מסביר: יש אדם שנראה זקן, אבל באמת הוא עדיין צעיר בשנים, ונראה זקן מרוב הצרות שבאו עליו. ויש אדם שכל ימיו בטובה ונעשה זקן כדרך העולם, חי שנים רבות והוא בא בימים. זה מה שאומרת התורה: "ואברהם זקן בא בימים" - אל תחשוב שקפצה עליו זקנה מרוב צרות, אלא מתוך שבא בימים בדרך הטבע, ואז "והשם ברך את אברהם בכל", שגם בזקנותו הכל היה בברכה וללא צרות.

יש אומרים: "ואברהם זקן בא בימים" - שלא איבד שום זמן לבטלה ולריק. ניצל את חייו לתורה ולירא שמיים, ידע להעריך את החיים היקרים וכל יום מילא

זוהר על הפרשה

גדולת שרה אמנו

וַתָּמָת שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע. רִבִּי אַבָּא אָמַר כְּגַוְונָא דָּא לָא הֲוָה בְּכָל נְשֵׁי עָלְמָא כעין מה שכתוב בשרה לא היה בכל הנשים שבעולם **דְּהָא אִתְּמַר חוּשְׁבַּן יוֹמָהָא וּשְׁנָהָא וְקִיּוּמָהָא בְּעָלְמָא וְהַהוּא אֲתַר דְּאִתְקְבָרַת בֵּיהּ** שהרי נאמר חשבון ימיה ושנותיה וקיומה בעולם וכל מה שקרה לה בכל שנות חייה וגם המקום שנקברה בו. **אֶלָּא לְאַחְזָאָה דְּלָא הֲוָה כְּשָׂרָה בְּכָל נְשֵׁי עָלְמָא** כל זה בא להראות שלא היתה כמו שרה בכל הנשים שבעולם.

מרים הנביאה לא הגיעה למעלת שרה אמנו

וְאִי תֵּימָא הָא מִרְיָם דִּכְתִיב (במדבר כ) **וַתָּמָת שָׁם מִרְיָם וַתִּקָּבֵר שָׁם** וא"ת הרי גם אצל מרים נזכר מיתתה וקבורתה הרי שהיתה כמו שרה. **בְּגִין לְאַחְזָאָה סָרְחָנָא דְּיִשְׂרָאֵל קָא אָתָא** אלא מתרץ, מה שזכר אצל מרים הוא להראות עוונותם של ישראל שמיד שמתה נפסק הבאר, **דְּהָא מַיָּא לָא אָזְלִי לְהוּ בְּיִשְׂרָאֵל אֶלָּא בִּזְכוּתָא דְּמִרְיָם** שהרי המים של הבאר לא הלכו עם ישראל אלא בזכות מרים. **אֲבָל לָא אִתְּמַר בְּמִיתָתָהּ כְּמָה דְּאִתְּמַר בְּשָׂרָה** ואם תדקדק תראה שלא כתוב בדיוק כמו אצל שרה ששם כתוב "ימי שני חייה".

אשריהם ישראל שהקב"ה נתן להם את התורה

רִבִּי יְהוּדָה פָּתַח (קהלת י) **אַשְׁרֵיךְ אֶרֶץ שְׁמַלְכֵּךְ בֶּן חוֹרִים וְשָׂרַיִךְ בָּעֵת יֹאכֵלוּ. הַאי קְרָא** (צה ב) **אוּקְמוּהָ חַבְרַיָּיא** זה הפסוק כבר פירשוהו החברים, **אֲבָל אִית לָן לְאִסְתַּכְּלָא בֵּיהּ** אבל יש לנו להתבונן, **דְּזָכָאִין אִנּוּן יִשְׂרָאֵל דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהַב לוֹן אוֹרַיְיתָא לְמִנְדַּע כָּל אוֹרְחִין סְתִימִין** שאשריהם ישראל שהקב"ה נתן להם את התורה שעל ידי שלומדים בה ומתעמקים בה יודעים כל הדרכים הסתומים **וּלְאִתְגַּלְיָיא לוֹן רָזִין עִלָּאִין וְהָא אִתְּמַר** וכן על ידה יתגלה להם סודות עליונים והרי כבר נאמר הפירוש.

אַשְׁרֵיךְ אֶרֶץ, דָּא אֶרֶץ הַחַיִּים ארץ היא ארץ החיים שהיא המלכות המלבישה על אמא שהיא אלהים חיים, **בְּגִין דְּמַלְכָּא דִּילֵהּ אַזְמִין לַהּ כָּל בִּרְכָאן דְּאִתְבָּרְכָא מֵאֲבָהָן עִלָּאִין** כיון שהמלך שלה שהוא ז"א ספירת התפארת הכין לה כל הברכות שנתברכה מאבות העליונים שהם חג"ת, כי אברהם בחסד, יצחק בגבורה, יעקב בתפארת, ואלו הספירות מקבלות השפע מחב"ד העליונים, **דָּא דְּוָא"ו דְּאִיהוּ קַיְּימָא לְאַרְקָא עַלַּהּ בִּרְכָאן תָּדִיר** סוד אות ו' שהוא ז"א הממשיך השפע מאות ה' העליונה שהיא אמא לאות ה' התחתונה שהיא המלכות והוא עומד להריק ברכות על המלכות תמיד, **וְאִיהוּ בֶּן חוֹרִים בֶּן יוֹבֵלָא דְּאַפִּיק עַבְדִּין לְחֵירוּ** והוא ז"א בן חורין בן היובל שהוא הבינה הנקראת יובל שמוציאה את העבדים לחירות כמו שהוציא את עם ישראל ממצרים כן עתה מוציאה אותם משעבוד הקליפות, **בְּרָא דְּעָלְמָא עִלָּאָה דְּאַפִּיק תְּדִיר כָּל חַיִּין וְכָל נְהִירוּ וְכָל מְשַׁח רְבוּת** הבן שהוא ז"א הוא בן לעולם העליון שהוא הבינה שזאת הבינה מוציאה תמיד כל חיים ששם בני חיי ומזוני שבאים מאמא והחיים באים מחסדים וגבורות שלה וכל האורות ממח הבינה שלה, וגם כל שמן המשחה שהוא סוד מח החכמה הבא מאבא, **וְכֻלָּא אִנְגִיד הַאי בְּרָא בּוּכְרָא לְהַאי אֶרֶץ** ואת כל זה ממשיך הבן הבכור שהוא ז"א שזכה לירש כל המוחין לזאת הארץ שהיא המלכות **כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר** כמ"ש (שמות ד) **בְּנִי בְכֹרִי יִשְׂרָאֵל** שהוא ז"א שהוא הבן הבכור העליון, **וּבְגִין כָּךְ אַשְׁרֵיךְ אֶרֶץ** ולכן אשרך ארץ שהיא המלכות שמקבלת מז"א מכל הבחינות שלו ובפרט מחב"ד שלו.

וּמָה דְּאִתְּמַר אִי לְךָ אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּךְ נַעַר כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ פי' כמו שביארוה החברים שנער הוא מטטרו"ן שביצירה, **דְּהַאי אֶרֶץ הַתַּאֲה וְעַלְמָא תַּתָּאָה לָא יְנָקָא אֶלָּא מִגּוֹ שֶׁלְּטַנּוּתָא (דְּעַיְלָא) דְּעָרְלָה** שזאת הארץ התחתונה והעולם התחתון לא יונק אלא מתוך שלטון שלמעלה ממנו ויש גורסים "דערלה" שפי'. **וְכֻלָּא מֵהַהוּא מַלְכָּא דְּאִקְרֵי נַעַר כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ** וכל השפע נשפע לעולם הזה מאותו מלך שנקרא נער שהוא מטטרו"ן כמו

בגין דא יפקון מן

שביארנו כי בזמן שישראל בגלות ההנהגה בימות החול ע"י מטטרו"ן שעליו נאמר תחת עבד כי ימלוך. **וַוי לְאַרְעָא דְּאַצְטְרִיךְ לִינָקָא הֲכִי** אוי לארץ שצריכה לינק כך שכל זמן שההנהגה על ידו יש יניקה לחיצונים סוד מים הזדונים שעוברים על ידינו כי הוא סוד עץ הדעת טוב ורע.

כגודל הלבנה כן גודל הברכות והשפע

תָּא חֲזֵי, הַאי נַעַר (דף קכה ע"א) **לֵית לֵיהּ מִגַּרְמֵיהּ כְּלוּם בַּר כַּד נָטִיל בִּרְכָאן לְזַמְּנִין יְדִיעָן** בא וראה, זה הנער שהוא מלאך מטטרו"ן אין לו מעצמו כלום חוץ ממה שלוקח ברכות לזמנים ידועים והוא בזמן שהלבנה במילואה, **וְכָל זְמַנִּין דְּאִתְמַנְעוּ מִנֵּיהּ וְאִתְפְּגִים סִיהֲרָא וְאִתְחַשָּׁךְ וּבִרְכָאן אִתְמַנְעוּ מִנֵּיהּ** אבל כל זמן שהברכות והשפע נמנע ממנו היות ונפגמה הלבנה שהיא המלכות ונחשך אורה ואז הברכות נמנעו ממנה כי אין לה יניקה מלמעלה בעוונותינו, **וַוי לְעַלְמָא דְּאִצְטְרִיךְ לִינָקָא בְּהַהִיא שָׁעְתָּא** אוי לעולם שמוכרח וצריך לינק השפע באותה שעה. **וְעוֹד כַּמָּה דִּינִין אִתְּדָן הַאי עָלְמָא עַד לָא יְנָקָא מִנֵּיהּ** ועוד בכמה דינים וגבורות נידון זה העולם בבתי דינים התחתונים עד קודם שיונק ממנו כי כאשר היניקה מספירות דקדושה נאמר עליו הזן את העולם כולו בחסד לטובים ולרעים, **דְּכֻלָּא בִּרְעוּתָא אִתְקַיַּים וְאִתְעֲבַד וְאוּקְמוּהָ (הֲכִי)** כי הכל מתקיים בדין ונעשה בדין כי ידוע שאין העולם עומד אלא על הדין.

שרה אמנו משה אהרן ומרים לא שלט בהם הנחש במיתתם

תָּא חֲזֵי בא וראה, **וַתָּמָת שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע. רָזָא אִיהוּ, בְּגִין דְּלָא הֲוָה מִיתָתָהּ עַל יְדָא דְּהַהוּא נָחָשׁ עֲקִימָאָה** סוד יש בזה שלא היתה מיתת שרה ע"י אותו נחש עקלתון, שפי' שלא היתה מיתתה ע"י מלאך המות אלא יצאה רוחה בק"ש במיתת נשיקה, וז"ש בקרית ארבע שפי' בארבע פרשיות שבק"ש, חסד שמע, גבורה והיה אם שמוע, ת"ת ושמתם, מלכות ויאמר, **וְלָא שַׁלַּט בַּהּ כִּשְׁאָר בְּנֵי עָלְמָא דְּאִיהוּ שַׁלִּיט בְּהוּ** ולא שלט בה כמו ששולט בשאר בני אדם. **וְעַל יְדֵיהּ מֵתוּ בְּנֵי עָלְמָא מִיּוֹמָא דְּגָרִים לוֹן אָדָם** ועל ידי הנחש הקדמוני מתו בני העולם מאותו היום שגרם אדם הראשון **בַּר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּמִרְיָם דִּכְתִיב בְּהוּ עַל פִּי יְהוָה** חוץ ממשה ואהרן ומרים שמתו מיתת נשיקה שכתוב בהם על פי ה'. **וּבְגִין יְקָרָא דִּשְׁכִינְתָּא לָא כְּתִיב בְּמִרְיָם עַל פִּי יְהוָה** ומשום כבוד השכינה לא

...ן גלותא ברחמי

כתוב במרים על פי ה' שלא יחשבו ח"ו שפי' ממש על פי ה'.

האבות והאמהות - אפילו במיתתם לא שלט בהם השטן

אֲבָל בְּשָׂרָה כְּתִיב בִּקְרִיַת אַרְבַּע, רָזָא דִּקְרִיַת אַרְבַּע בְּרָזָא עִלָּאָה, וְלָא עַל יְדָא אָחֳרָא אבל בשרה נאמר בקרית ארבע וסוד קרית ארבע הוא סוד עליון שהיא קריה שיש בה ארבע אותיות אדנ"י סוד המלכות ולא ע"י אחר דהיינו ע"י מלאך המות. **בִּקְרִיַת אַרְבַּע, וְלָא בְּנָחָשׁ** וז"ש בקרית ארבע ולא ע"י הנחש הוא השטן הוא מלאך המות. **בִּקְרִיַת אַרְבַּע הִיא חֶבְרוֹן, דְּאִתְחַבַּר דָּוִד מַלְכָּא בַּאֲבָהָן** מדוע אמר היא חברון, היות והתחבר דוד המלך עם האבות שהם חג"ת ונעשה חגת"ם שהם שם הוי"ה ב"ה, **וְעַל דָּא לָא הֲוָה מִיתָתָהּ בִּידָא אָחֳרָא אֶלָּא בִּקְרִיַת אַרְבַּע** ולכן לא היתה מיתתה ע"י מלאך המות שנקרא אחר, ומכאן נלמד לכל האבות והאמהות שמתו על דרך זה.

כאשר הצדיק נפטר אין לחיצונים שום יניקה ממנו

תָּא חֲזֵי, כַּד יוֹמִין דְּכַר נָשׁ אִתְקַיְּימוּ בְּדָרְגִּין עִלָּאִין, אִתְקְרֵיִם כַּר נָשׁ בְּעָלְמָא בא וראה, כאשר ימי האדם מתקיימים במדרגות העליונות דהיינו שעל ידי מעשיו הטובים עולה לספירות העליונות שהם ג"ר שע"י הבינה זוכה לשמונים וע"י החכמה לתשעים שנה וע"י הכתר למאה שנה ואז הוא מתקיים בעולם בשנים הללו כי הוא בארץ החיים ואין עליו שליטה של הנחש והקליפות. **כֵּיוָן דְּלָא אִתְקְרֵיִם בְּדָרְגִּין עִלָּאִין, נָפְקֵי וְנָחֲתֵי לְתַתָּא עַד דְּקָרִיבוּ לְהַאי דָּרְגָּא דְּמוֹתָא שַׁרְיָא בֵּיהּ** אבל כאן שאין ימי האדם מתקיימים במדרגות העליונות דהיינו שלא זכה על ידי מעשיו הטובים אותם שורשים שהיו לו באצילות יוצאים ויורדים למטה עד שמתקרבים למטה אל החיצונים למדרגה הזאת שהמות שולט בו, **וּכְדֵין נָטִיל רְשׁוּ לְאַפֵּיק נִשְׁמָתָא וְטָאס עָלְמָא בְּזִמְנָא חֲדָא וְנָטִיל נִשְׁמָתָא וְסָאִיב לֵיהּ לְגוּפָא וְאִשְׁתְּאַר מְסָאֲבָא** ואז לוקח רשות להוציא את הנשמה וטס את העולם בעפיפה אחת ולוקח את הנשמה ומטמא את הגוף ונשארת עתה לאחר המיתה טמאה כי סר צילם מעליהם. **זַכָּאִין אִנּוּן צַדִּיקַיָּא דְּלָא אִסְתָּאֲבוּ וְלָא אִשְׁתְּאַר בְּהוּ מְסָאֲבוּתָא** אשריהם הצדיקים שלא נטמאים במלאך המות ולא נשאר בגופם שום טומאה.

מי שמתגבר על יצרו - אין המזל שולט בו

וְתָא חֲזֵי בְּאֶמְצָעוּתָא דְּרָקִיעָא אִתְקַטַּר חַד אוֹרְחָא סַסְטְרִידָא ובא וראה, באמצע הרקיע נקשר דרך אחד מבהיק ומזהיר שהוא יסוד דקלי' שעומד כנגד יסוד דז"א דקדושה, כי הקליפות הם כקוף בפני אדם **וְאִיהוּ חִוְיָא דְּרָקִיעָא** והוא נקרא הנחש של הרקיע המושל על י"ב מזלות **דְּכָל כַּכְבִין דְּקִיקִין כֻּלְּהוּ קְטִירִין בֵּיהּ וְקַיְימֵי בֵּיהּ תְּלֵי תְּלִין** שכל הכוכבים הדקים והקטנים כולם קשורים בו ועומדים בו תלי תלים הרבה מאד בלי מספר. ומפני שזה הנחש מושל על י"ב מזלות ובכל מזל יש בו תלי תלים של כוכבים, יש כוכבים שיקראו "קרני השור", ויש שיקראו "זנב השור", הכל לפי חלוקתם במזל, ולפי טבעם הם ממונים על כחות הטבע, וכשרואים אדם שטבעו אחר תשמיש מצד מזל שור, מתקרבים אליו להטעותו בזנות, וכן עד"ז כל אחד ואחד לפי טבעו, **וְאִנּוּן מְמַנָּן בְּסִתְרִידוּ** (ס"א **בְּסִטְרִידוּ**) **עוֹבְדֵי כּוֹכְבֵי עָלְמָא** והם ממונים על הטבעים ומעשי בני האדם המסתירים את טבעם ומעשיהם שעושים בסתר והם ממונים לעורר האדם לתאוות לפי המזל שנולד בו, ומי שזוכה להכניע את יצרו הרע המושך אותו לאיזו תאוה עליו נאמר אין מזל לישראל.

הבא להטהר - הקב"ה מסייע בידו

כְּגַוְונָא דָּא, כַּמָּה חֲבִילֵי טְהִירִין נָפְקֵי לְעָלְמָא מֵהַאי חִוְיָא עִלָּאָה קַדְמָאָה דְּאִתְפַּתָּא בֵּיהּ אָדָם כעין זה, כמה אגודות וחבורות של אורות דקליפה שהם דינים קשים יוצאים לעולם לפעול דין מזה הנחש העליון הראשון שהתפתה בו אדם הראשון, **וְכֻלְּהוּ מְמַנָּן בְּסִתְרִידוּ עוֹבְדֵי** (דף קכה ע"ב) **עָלְמָא** וכולם ממונים על מעשיהם הנסתרים של בני העולם, **וּבְגִין כָּךְ אֲתֵי בַּר נָשׁ לְאִתְדַּכָּאָה, מְסַיְּיעִין לֵיהּ מִלְּעֵילָּא** ולכן כאשר האדם בא להטהר ולחזור בתשובה, מסייעים לו מלמעלה ואז לא שולט בו אותו המזל שנולד בו, **וְסִיּוּעָא דְּמָארֵיהּ סַהֲדָא לֵיהּ וְאִסְתַּמַּר וְאִקְרֵי קָדוֹשׁ** וסיוע של אדונו הקב"ה מקיף אותו ולא נותן לכחות הרע לשלוט עליו ואז נשמר מאותם מלאכי דין ונקרא קדוש.

זוהר על הפרשה

הבא לטמא - מטמאים אותו ונקרא טמא

אֲתֵי בַּר נָשׁ לְאִסְתָּאֲבָא, כַּמָּה חֲבִילִין טְהִירִין אִזְדַּמְנוּ לֵיהּ ואם ח"ו בא אדם להטמא, כמה אגודות אורות של קליפות ומלאכים חיצונים מזדמנים לו להחטיאו. **וְכֻלְּהוּ** (סַהֲדָן) **שָׁרְיָין בֵּיהּ וּמְסַהֲדִין לֵיהּ וּמְסָאֲבִין לֵיהּ וְאִקְרֵי טָמֵא** וכולם שורים בו וסובבים אותו ומטמאים אותו ונקרא טמא, **וְכֻלְּהוּ אָזְלֵי וּמַכְרְזֵי קַמֵּי, טָמֵא טָמֵא** וכולם הולכים ומכריזים לפניו טמא טמא **כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר** כמו שכתוב, (ויקרא יג) **וְטָמֵא טָמֵא יִקְרָא. וְכֻלְּהוּ קְטִירִין בְּהַהוּא חִוְיָא קַדְמָאָה וְסִתְרִין בְּכַמָּה עוֹבְדֵי עָלְמָא** וכולם קשורים ואדוקים באותו נחש קדמון הראשון, והם נסתרים במעשי בני אדם בעולם. ולכן צריך האדם להשמר מהחומריות ומהתאוות כי הם מושכים אותו אחר היצה"ר שהוא מלאך המות.

ההולך אחר הכשופים נטמא מהם כי כולם מהנחש הקדמוני

רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יוֹסֵי הֲווּ אָזְלֵי מְטַבְּרְיָא לְלוּד היו הולכים מטבריה ללוד. **אָמַר רַבִּי יִצְחָק תְּוֹוהַנָּא עַל הַהוּא רָשָׁע דְּכָל עָלְמָא דְּכָל עוֹבָדוֹי דְּהַהוּא רָשָׁע הֲווּ מִסְטָרָא דְּמָסָאֲבָא** אמר רבי יצחק תמהני על אותו רשע בלעם שכל מעשיו היו מצד הטומאה והתימה הוא שהפך מעשיו לשם שמים וזה פלא. **וְהָכָא אוֹלִיפְנָא רָזָא חָדָא** וכאן למדנו סוד אחד, **דְּכָל זִינֵי נְחָשַׁיָּא דְּעָלְמָא, כֻּלְּהוֹן מִתְקַטְּרָן וְנָפְקִין מֵהַהוּא נָחָשׁ קַדְמוֹנִי דְּאִיהוּ רוּחַ מְסָאֲבָא מְזוֹהֲמָא** שכל מיני הכשפים שבעולם כולם מקושרים ויוצאים מהנחש הקדמוני שהוא רוח הטומאה המזוהם, **וּבְגִין כָּךְ כָּל חַרְשִׁין דְּעָלְמָא אִקְרוּן עַל שְׁמָא דָּא נְחָשִׁים (וּעַקְרַבִּים) וְכֻלְּהוּ מֵהַאי סִטְרָא נָפְקִי** ולכן כל הכשפים וכל הקסמים שבעולם נקראים נחשים ע"ש הנחש הזה הקדמוני וכולם יוצאים מהצד הזה של הנחש. **וּמַאן דְּאִתְמְשַׁךְ בְּהַאי, הָא אִסְתָּאַב** ומי שנמשך אחר הכשפים נטמא בהם.

מעשיות והנהגות מכלי ראשון שנשמעו מפי קודשו
של מרן הגאון המקובל
חכם **בניהו שמואלי** שליט"א
על רבותיו חכמי ישראל **'שרפי הקודש'**
ומה ששמע מפי קודשם על רבותיהם זיע"א

רבי מרדכי שרעבי זצוק"ל

צופה למרחוק - שידוכים וזיווגים

לא פעם ניגשו לרבינו בחורים שהגיעו לפרק 'האיש מקדש' ובאו לשאול את פיו הקדוש על הצעת השידוך. וידע רבינו לומר בבירור אם זיווג יעלה יפה, ומה יהיה עימם, הייטב או לא ח"ו, ורבינו היה עונה לכל אחד בדקדוק לפי ענינו.

מעשה היה באחד שהתייעץ עם רבינו על שידוך שהוצע לו, ואמר לו רבינו שלא כדאי לו להתחתן עם המוצעת לו. אולם, הלה לא שת ליבו, כי חשב שהיא דווקא מתאימה לו מאוד. בסוף, אחר זמן מה מחתונתו, סבל מכאלה קשיים גדולים עם אשתו, עד שהוכרח לגרשה.

ועוד היה מעשה, באחד ששאל את רבינו על איזו בחורה, ואמר לו רבינו שאין זה השידוך שלו, אלא בעוד כך וכך ימים, יציעו לו בחורה בשם פלונית בת פלוני, והיא הזיווג המיועד לו. וכך היו מעשים שבכל יום.

הוסיף מורנו הרב שליט"א: גם חמותי הצדקנית שהייתה קשורה מאוד לרבנית לאה שרעבי והייתה מלווה אותה לדרשות שהייתה מוסרת לנשים צדקניות, ביקשה ברכה מרבינו מרדכי עבור שידוך לבתה, אמר לה הרב שרעבי "הבת שלך תתחתן עם הבן שלי". חמותי התביישה לשאול לפשר הדבר ולא הבינה את דברי הרב, שהרי ידוע שלרב שרעבי לא היו ילדים. אולם לאחר שביתה השתדכה עימי ובס"ד נכנסנו בברית הנישואין אמרה חמותי לרבנית לאה ע"ה שעתה מבינה היא את דברי הרב, לפי שהרב והרבנית היו קוראים לנו הילדים שלהם.

שיעור המוסר במוצאי שבת

בשיעור זה היו המגידים, אשר הופקדו לקרוא את דברי ה"ראשית חכמה", מו"ר הרב שרעבי, חסידא קדישא, יחד עם תלמידו המובהק, זקן המקובלים רבינו שלום שמואלי שליט"א. לאחר קריאתו, היה רבינו זיע"א מבאר כל מאמר ומאמר, ומחדיר בלב השומעים יראת שמים וחשק גדול ללימוד התורה, כשהוא מתבל את דבריו בסיפורי קודש ומילות התעוררות לקיום התורה והמצוות.

מלבד ספר "ראשית חכמה", היה רבינו ממליץ מאוד ללמוד מוסר מתוך הספר "פלא יועץ", שחברו הגאון המופלא ר' אליעזר פאפו זצוק"ל. הוא היה אומר, שספר זה הכל כלול בו, ודברי תוכחתו היוצאים מעומק הלב, יורדים חדרי בטן ופועלים על לב הלומדים בו. המחבר הקדוש אף הוא העיד על חיבורו באומרו: "כי מי האיש החפץ להיות מזומן לחיי העוה"ב, יקיים מילי דספר 'פלא יועץ' להיות שלם בכל מידה טובה והנהגה ישרה".

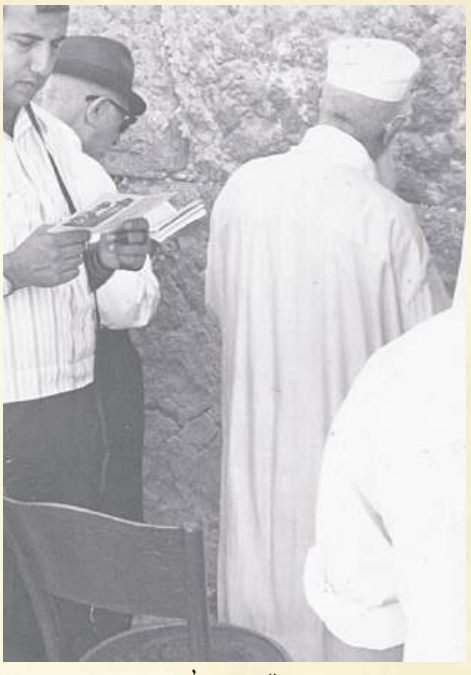

רבינו זיע"א

חצר ביתו של רבינו זיע"א

רבינו זיע"א בכותל המערבי

לימוד זה, מתוך הספר "ראשית חכמה", היה מסתיים בזמן צאת השבת לפי שיטת רבינו תם, שכידוע רבינו זיע"א היה מקפיד על קדושת השבת מאוד. לאחר לימוד זה היו מתפללים ערבית של מוצאי שבת קודש, ולומדים מעט בספר הקדוש "דעת ותבונה" למו"ר רשכבה"ג בעל ה"בן איש חי" זיע"א, ואז היה הציבור הולך לביתו לשלום.

מעלת לימוד הזוהר והסוד

אמר מורנו הרב שליט"א: "אספר לך ידידי כמה פועל לימוד הזוה"ק וסודות התורה, גם כשהאדם לא מבין אלא קורא בגירסא בלבד. וכך שמעתי מפי מו"ר הגאון הגדול המקובל האלוקי ראש ישיבתנו, מוה"ר מרדכי שרעבי זצוק"ל, שסיפר לנו כאשר למדנו באחד ממוצאי שבתות בלימוד הספר הקדוש "ראשית חכמה", שראה בחלום את רבי יצחק כהן זצ"ל - שהיה אחד מחכמי הכורדים בשכונתנו, והיה חסיד וצדיק ירא שמים וגריס באורייתא תדירא (גם את בנו הכרנו וגם הוא היה תלמיד חכם גדול שלמד בישיבת "פורת יוסף"). ובסוף ימיו, היה בא ללמוד אצל מורנו ורבינו, והיה יושב בשיעורים של "עץ חיים" ושער הכוונות, אבל מכיוון שלא עסק בתורת הח"ן ורק עתה בעת זקנותו בא, היה רק שומע, והיה אומר, "עוד קצת ואני אתחיל להבין". וכך ישב שנתיים וחצי, ואח"כ נפטר לחיי העולם הבא.

וכאמור בא רבי יצחק כהן בחלום למו"ר, והרב שאל אותו בחלום, "רבי יצחק מה המצב למעלה?" ואמר לו, "כבוד הרב, דע לך שכל מה שזכיתי ללמוד כל ימי חיי ולסגל תורה ומצות ומעשים טובים, לא עזר לי בשמים כמו השנתיים וחצי שישבתי לשמוע תורת הסוד בלי להבין. אין לתאר ולשער מעלת הלימוד הזה כאן בעולם העליון, וזה מה שעזר לי יותר מכל מה שעשיתי כל ימי חיי". ואח"כ שאל אותו הרב מתי תבוא הגאולה, ואמר לו, "קרוב ולא קרוב" - כלומר, אם ילמדו זוה"ק וסודות התורה, הגאולה קרובה מאוד ותהיה ברחמים.

הרי לפניך חביבי, - המשיך מורנו הרב - שלימוד הזוה"ק מרומם מכל לימוד, וזה שעזר לו בעולם העליון. ואם לא די לך בזה, אביא לפניך ג"כ מה ששמעתי מהרב הגדול רבי יעקב הדאיה שליט"א ששמע דבר זה מפי אבותיו, שזקנו החכם השלם המקובל האלהי כמוה"ר שלום הדאיה זצוק"ל, שהיה ראש מקובלי "בית א-ל". אמר לו חמיו הרה"ג הדיין המצוין, ראב"ד חאלב, כמוה"ר יצחק לבטון זצ"ל בסוף ימיו, שכל ימיו הוא למד רק נגלה וכעת הוא רוצה ללמוד גם תורת הסוד. שאלו, "מה נלמד"? והלה השיבו, "הטוב ביותר שנלמד "עץ חיים". וכך היה, במשך שנתיים עסקו כל היום כולו בספר הקדוש "עץ חיים", יום יום, ולאחר שנתיים עשו סיום עם סעודה חשובה והיו שמחים מאוד.

לאחר תקופה קצרה נפטר רבי יצחק לבטון זצ"ל לחיי העולם הבא, ובא בחלום לחכם שלום הדאיה זצ"ל, ואמר לו, "דע לך, כי כל מה שלמדתי כל ימי חיי והייתי דיין ועסקתי יומם ולילה בתורה, לא עזר לי בשמים לזכות לגן עדן כמו השנתיים ימים שלמדנו יחד תורת הקבלה בספר הקדוש 'עץ חיים', ואין לך לשער ולתאר מה עושה ופועל לימוד זה בעולמות העליונים, אם לאדם עצמו הלומד, ואם על כללות עם ישראל. לכן בבקשה ממך תזכה את כל החכמים וכל החברים ותשדל אותם לעסוק בתורת הח"ן בסודות התורה בזוה"ק, כי אפילו בגירסא בעלמא בונה עולמות ועושה פירות ופירי פירות.

רבינו זיע"א במסירת שיעור בישיבת 'בית אל'

היכל מרן הבית יוסף

ההלכה היומית שע"י מוסדות המיישר

מעשה ביהודי

שאלות אקטואליות מבית הדין
בעניני חרשן משפט
בעריכת הרה"ג רבי **יעקב כהן**
שליט"א
מאברכי מוסדותינו

שאלה: יום ראשון בערב הגיע הרב אלימלך לאולמי 'סוסייטי' לסכם עם בעל האולם על חתונת ביתו, כשנכנס לאולם פנה אליו ראובן ובהתרגשות לוחץ את ידו של הרב אלימלך, והודה לו בכל לב על שטרח ובא להשתתף בשמחתו, הרב אלימלך נזכר שאכן לפני כחודש סיפר לו ראובן כי הוא מחתן את ביתו, אך הרב אלימלך לא חשב בכלל להשתתף [בגופו] בשמחתו, הסתפק הרב אלימלך האם עליו להודיע לראובן שבמקרה הגיע ולא שטרח לכבודו, או שיכול הוא לשתוק ולתת לראובן לחשוב שבשבילו טרח והגיע.

תשובה: אלימלך צריך להודיעו שלא בא במיוחד בשביל החתונה, כדי שלא לגנוב דעתו.

הנימוק: בגמרא חולין (צד:) מובא דמר זוטרא היה יוצא מעירו 'סיכרא' ללכת אל 'בית מחוזא', ובדרכו פגש את רבא ורב ספרא שהיו בדרכם אל 'סיכרא', סבר מר זוטרא שהם יצאו לקראתו לכבדו, אמר להם למה הטרחתם עצמכם כל כך לצאת לקראתי, השיב לו רב ספרא כי באמת לא יצאו לקראתו, כי לא ידעו בכלל שיפגשוהו בדרך, ובודאי אילו היו יודעים שיפגשוהו היו מטריחים עצמם יותר, לאחר שנפרדו ממר זוטרא, אמר רבא לרב ספרא "לא היית צריך לומר לו שלא יצאנו לקראתו, כי בכך החלשת את דעתו, ואין זה גניבת דעת אם לא היינו מודיעים לו שלא לקראתו יצאנו, כי הוא שהטעה את עצמו לחשוב שלכבודו יצאנו". ע"כ. ומבואר שכאשר הוא מטעה את עצמו אפילו אם הלה שותק לא הוי גניבת דעת, ועי' בספר עלי משפט (סימן רלב) מה שהעיר מכאן על דברי מהרי"ט ע"ש. וכתבו האחרונים שכאשר אדם נקלע לחתונת חבירו במקרה, וכגון שכיון שהיה באיזור קפץ ונכנס, אבל לא היה טורח בשביל להגיע, או שהיה במבנה שתי אולמות והגיע לחתונה הסמוכה וכבר נכנס גם לחתונה זו, וכן היכא שנכנס לאולם בכוונה ליקח מחבירו איזה דבר, ופתאום גילה שבעל השמחה הוא שכנו וכיו"ב, צריך להודיע לבעל השמחה שלא בא במיוחד בשבילו כדי שלא יגנוב דעתו.

ברכות הראיה

הרואה את ים כנרת מה מברך ?

כתב בשו"ע (סי' רכח סעי' א) וז"ל: "על ימים ונהרות הרים וגבעות ומדברות אומר בא"י אמ"ה עושה מעשה בראשית", ע"כ הרי מבואר שעל כל ים או נהר יברך עושה מעשה בראשית, [חוץ מן הים הגדול כמבואר בהמשך דברי השו"ע], וכן מבואר בחזו"ע (ברכות עמ' תסז) שיברך גם על ים הכנרת עושה מעשה בראשית.

הרואה ברקים ושומע רעמים מה יברך ?

כתב בשו"ע (סי' רכז סעי' א) על הברקים ועל הרעמים וכו' אומר בא"י אמ"ה עושה מעשה בראשית, ואם ירצה יאמר בא"י אמ"ה שכוחו וגבורתו מלא עולם.

וכתב בבא"ח (פ' עקב שנה א' אות טז) שמן הדין צריך לברך בשם ומלכות, אך פה עירנו נהגו לברך ללא שם ומלכות.

ובחזו"ע (ברכות עמ' תסא - תסו) הביא שמקור הדין לברך ללא שם ומלכות הוא מפתח הדביר (ח"ב סי' רכז ס"ק ג), וכתב שם שטעמם כיון שע"פ דין צריך לברך מיד בהישמע קול רעם, ואם לא בירך בעת שמיעתו יכול לברך עד תוך כדי דיבור [דהיינו כדי אמירת שלום עליך רבי], ואין הכל בקיאים בשיעור זה, וכן אין מברכים אלא פעם אחת ביום אא"כ התפזרו העבים, ויש מחלוקת מה נקרא נתפזרו העבים ואין הכל בקיאים בזה, לכן נמנעו מלברך.

אמנם כתב בחזו"ע (שם) שמשמעות כל הפוסקים לברך בשם ומלכות, [וגם לטענותיו היה צריך לברך לפחות בפעם הראשונה בשם ומלכות ולא להפסיד הברכה כלל עיי"ש].

ולכן הסיק בחזו"ע (שם) שאם לא היה שהות בין הברק לרעם יברך רק עושה מעשה בראשית בשם ומלכות, ואם ברך שכוחו וגבורתו מלא עולם יצא, ואם היה שהות בין הברק לרעם יברך שתי ברכות, על הברק יברך עושה מעשה בראשית, ועל הרעם יברך שכוחו וגבורתו מלא עולם.

מתי יחזור לברך שוב על ברקים ורעמים ?

כתב בשו"ע (שם סעי' ב) כל זמן לא נתפזרו העבים נפטר בברכה אחת, נתפזרו בין ברק לברק ובים רעם לרעם צריך לחזור ולברך, וכתב בחזו"ע (שם עמ' תסו) שנתפזרו העבים כלומר: שנטהרו וזכו השמים לגמרי, וכן אם עלה עמוד השחר למחרת אע"פ שלא ישן חוזר ומברך [שכאן הלילה נגרר אחר היום כברכות התורה].

האם צריך לראות את הברק עצמו או אפילו רק את אור הברק ?

כתב בחזו"ע (שם) שאפילו ראה רק את אור הברק מנהג העולם לברך עליו, מפני שגם ע"י אור הברק רואים מעין מעשה בראשית, וכן דעת הגרשז"א (מנחת שלמה ח"ב סי' ד אות לד).

הרואה את ים המלח מה יברך ?

כתב בחזו"ע (שם עמ' תסט) שאין לברך על ים המלח עושה מעשה בראשית, כיון שפסק בשו"ע (סי' רכח סעי' ב) שצריך שיראה הים במקום שלא נשתנה מהלכו ע"י אדם, וכתב במשנ"ב (שם ס"ק ה) בשם הא"ר שאפילו בספק נשתנה לא יברך, וכבר מבואר ברש"י (פ' לך לך פי"ד פסוק ד) וכן בילקוט שימעוני (שם) שלא היה שם ים במעשה בראשית, ולאחר זמן נמשך הים לתוכו ונעשה ים המלח עיי"ש, וכן פסק בשבט הלוי (ח"ט סי' מז).

לזכרון עולם בהיכל ה'

ר' שלום אהרון בן רחל | גבריאל בן מסעודה | מרדכי בן חביבה | רות בת שרה

איגרת לבני הנעורים

ניצול הזמן

"ואברהם זקן בא בימים" (בראשית כד, א), וכן נאמר בדוד "והמלך דוד זקן בא בימים". (מלכים-א' א, א בהפטרה)

"בא בימים" - שבא עם ימיו לעולם הבא, אף יום לא הלך לאיבוד, ימים שהיו מנוצלים עד תומם, ימים שלמים כולם צורך עבודת ה'.

מסופר על הגר"א שאמר שיכול ליתן דין וחשבון מה עשה מיום עמדו על דעתו, מלבד שעתיים שמסופק בהם.

לבוא עם היום, זה לדעת לנצלו, **יש לדעת לנצל את הזמן, אדם שמנצל רק חצי יום לעבודת ה', אינו בא בימים אלא בא בחצאי ימים.**

אפשר לנצל את היום אפילו בדברים החומריים שעושים כגון אכילה, שינה ומלאכה ולהופכם לעבודת ה' ממש. הקב"ה ציוונו "ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך" (דברים ה, ז) - יש ל"דבר בם" בכל מצב, בבית, בדרך, בשעת שינה, בשעת קימה - ולאו דוקא הכוונה שיש ללמוד בזמנים ובמצבים אלו, אלא שצריך לעשות את מעשיו והליכותיו על פי דרך התורה, אדם שהולך לישון לפי ההלכה, קם בזריזות בבוקר, מתלבש בצניעות, אוכל ועושה כל הליכותיו לפי השו"ע ובדרך ארץ, זהו הנקרא עבד ה'.

באפשרותו של האדם לבוא עם יום שלם, ואפילו שישן הוא על מטתו, שלכאורה נראה כאינו עושה מעשה, יכול לבוא עם עשייה זו אם עשייתו תהיה מקושרת לתכלית - כדי שיהיה לו כוח לעבוד את בוראו, כפי שדרש בר קפרא (ברכות סג.) "איזוהי פרשה קטנה שכל גופי תורה תלויים בה, "בכל דרכיך דעהו והוא יישר אורחותיך". בכל מעשיו ודרכיו צריך האדם לדעת איך להפיק את מירב התועלת מהם, והוא הנקרא "בא בימים" (ז"א אדם שבא עם מעשיו לעולם האמת - מעשים וימים שלמים באים עמו לעולם הבא).

איתא בתענית (י:) "ויאמר אליהם אל תרגזו בדרך" (בראשית מה, כד) אמר רבי אלעזר אמר להם יוסף לאחיו, אל תתעסקו בדבר הלכה שמא תרגזו עליכם הדרך. (ומקשה הגמרא) איני והאמר רבי ברכיה שני תלמידי חכמים שמהלכין בדרך ואין ביניהם דברי תורה ראויין לישרף וכו'. (ומתרצת) לא קשיא, הא למיגרס הא לעיוני". וכן אמר ריש לקיש: "אין תלמיד חכם רשאי לישב בתענית מפני שממעט במלאכת שמים" (תענית יא:), ופירש"י חלש הוא ואינו יכול ללמוד, ז"א יצא שכרו בהפסדו שלא ניצל את היום כדבעי, ובא עם יום חסר.

בברכות (לה:) "אמר להו רבא לרבנן במטותא מנייכו, ביומי ניסן וביומי תשרי לא תתחזו קמאי, כי היכי דלא תיטרדו במזונייכו כולהו שתא". (אמר רבא לתלמידיו בבקשה מכם, ביומי תשרי וניסן, שהם זמני הזריעה והקצירה בבקשה מכם אל תבואו ללמוד כדי שלא תוטרדו כל השנה בגלל החיסרון במזון.) וכדרך שאמרו חז"ל: "פעמים ביטולה של תורה זהו קיומה", **והיסוד הנלמד שיש לדעת לנצל את היום ולהפיק ממנו את מירב התועלת.** ורעיון זה מבוסס על הידיעה שהעולם הזה הוא האמצעי והפרוזדור לתכלית, למקום קבלת השכר האמיתי - והוא העולם הבא. וכשהאמצעי לא מנוצל כראוי, אזי החסרון ניכר בתכלית, בנצח.

המושג זמן הוא גורם חשוב ויקר המבטא בכלליות את מהות העולם הזה, וכשהזמן עובר ללא עשייה מנוצלת, ההפסד מתבטא בנצח, כדרך שאמרו: "מעוות לא יוכל לתקון, וחסרון לא יוכל להמנות, זה שביטל קריאת שמע של ערבית וק"ש של שחרית". (ברכות כו.) כשהזמן עובר אז העולם הזה עובר - האמצעי, הפרוזדור לתכלית, להשגת הנצח. וכשהוא עובר ללא ניצול, החסרון הוא בנצח. לבוא בימים זה לדעת לבוא עם כל העולם הזה.

שנו באבות (ה, א) "בעשרה מאמרות נברא העולם, ומה תלמוד לומר, והלא במאמר אחד יכול להבראות, אלא ליפרע מן הרשעים שמאבדים את העולם שנברא בעשרה מאמרות, וליתן שכר טוב לצדיקים שמקיימים את העולם שנברא בעשרה מאמרות".

ריבוי המאמרות מראה על חשיבות העניין, שהרי די במאמר אחד כדי לברוא עולם ומלואו, ורצונו יתברך שנכיר בחשיבות העולם הזה ולכן נברא בעשרה מאמרות, וללמדנו שדבר נצרך ויקר הוא - שהוא בעצם האמצעי, הפרוזדור והמקשר, שעל ידו בלבד אפשר לזכות בעולם שכולו טוב, ולכן רשע זה שאינו מנצל ומאבד במו ידיו מתנה חשובה זו עונשו רב, ולעומתו הצדיק מקיים העולם כלומר שמנצל ומשתמש בעולם הזה לצורך התכלית, שכרו רב מפני שמנצל מתנה יקרה זו - שמביא את העולם הזה עמו לעולם הבא.

איתא בתוס' (ברכות מ. ד"ה הבא) "שרבי מנחם היה מדקדק להביא מלח על השולחן, כדאיתא במדרש, **כשישראל יושבים על השולחן וממתינים זה את זה עד שייטלו ידיהם והם בלי מצוות השטן מקטרג עליהם, וברית מלח מגן עליהם".** לשבת בטל ללא מצוות ללא ניצול מחסרים מהיום, אזי השטן מקטרג, בחינה של "ויחנו ברפידים - ויבא עמלק" (שמות יז, א וח) כשמרפים מדברי תורה, יש לעמלק שליטה (עיין סנהדרין קו.). מאידך מי שמתאמץ יותר, ונותן יותר, זוכה ליותר, כדכתיב "ויקח שם ויפת את השמלה וישימו על שכם שניהם" (בראשית ט, כג), ופרש"י, "אין כתיב ויקחו אלא ויקח (לשון יחיד), לימד על שם שנתאמץ במצוה יותר מיפת, ולפיכך זכו בניו לטלית של ציצית".

נאמר בכיבוד אב ואם ובשילוח הקן "למען יארכון ימיך", והארכת ימים" (שמות כ, יב. דברים כב, ז). יש ששאלו וכי אפשר להאריך את היום, והרי ליום זמן קבוע עשרים וארבע שעות בלבד לא יותר ולא פחות, והיה לכאורה לומר לשון מדוייק ומתאים יותר כגון "למען ירבו ימיך", ותירצו, יש ימים שהם ארוכים יותר. פעמים יש יום שהוא קצר - אדם המחכה בתור בבנק או בדואר או במשרד ממשלתי לסדר ענין מסוים שעות רבות, אזי יומו קצר מאוד, ולעומת זו כשאין תור כלל והכל הולך במהירות הבזק לאדם זה היום ארוך, אשר לא מתבזבז לריק בלחכות ולהמתין, פעמים רבות שהאוטובוס בא מיד, היום נעשה ארוך ומנוצל יותר, ועל זה הדרך בענינים רבים יש אורך וקוצר ביום. ודוק.

שאלו כמה גאונים עצומים בתורה כיצד הגעתם לגאונותכם, הרי ישנם עוד חברים שלמדו עימכם שגם הם עמלו בתורה ולא הגיעו למעלתכם. ענו כל הגאונים פה אחד ההפרש הוא ניצול הזמן בריכוז! כלומר ברגע שמנצלים כל פינה וכל זמן אזי גורם הדבר שאדם לא יעזוב את התורה, וגם היא אינה עוזבת אותו, החיבור לתורה נשאר כל הזמן ועל כן התורה נתפסת בו וזוכה לקנותה.

ה' יתברך יזכנו לבוא עם ימים שלמים, זמן מנוצל, עם העולם הזה לעולם הבא, אמן!

ואלה יעמדו על הברכה

עידו בן רחל	גיל בן אסנת	טל בן מדי	אליהו בן סאלמה	ורד בת יסמין	איל בן יסמין	שילה בן נטלי חיה
ירמיהו בן ויקטוריה	מאיר בן מדי	רות בת נעמי	לתרומות והנצחות	03-5520004	מרדכי בן נטלי חיה	יניב בן משה

פריטים טמונים - פרשת חיי שרה

בעקבות שליחותו של אליעזר לחרן - מצאו בתמונה 15 פריטים הקשורים לסיפורי הפרשה!

הפריטים שעליכם לחפש:

1. מערה - מערת המכפלה.
2. שק מטבעות כסף - ארבע מאות שקל כסף.
3. מאזניים - שקילת הכסף לעפרון החיתי.
4. שטר קניין - רכישת מערת המכפלה.
5. מקל נדודים - מסעו של אליעזר לחרן.
6. גמל - עשרת הגמלים של אליעזר.
7. אוכף גמל - ציוד השיירה.
8. תיבת תכשיטים מוזהבת - מתנות אליעזר.
9. צמיד זהב - "ושני צמידים על ידיה".
10. שרשרת זהב - מתכשיטי המתנות.
11. סל מגדנות - "ומגדנות נתן לאחיה ולאמה".
12. באר מים - המפגש עם רבקה.
13. כד חרס - "וכדה על שכמה".
14. חבילת תבן - "גם תבן גם מספוא רב עמנו".
15. קערת אוכל - "ויושם לפניו לאכול".

האם תצליחו לגלות את כולם? **בהצלחה!**

מצא את ההבדלים

"וַיִּשְׁקֹל אַבְרָהָם לְעֶפְרֹן אֶת הַכֶּסֶף"

אברהם אבינו רוכש את מערת המכפלה מעפרון החיתי תמורת ארבע מאות שקל כסף.

התבוננו היטב ומצאו את 15 ההבדלים בין התמונות!

יש לכם פתרון? הזדמנות לזכות בפרסים מפתיעים! - שלחו את התשובות הנכונות למייל Office@mrbs.co.il

או לפקס 077-4701119 והיכנסו להגרלה-בהצלחה!

ערבי הרשב"י

דברי תורה

דרך אורו של הרשב"י

בזוהר הקדוש

פרשת חיי שרה

יפה שיחתן של עבדי אבות

רבינו ראש הישיבה חכם שלום הכהן זלה"ה היה נוהג בכל שנה כאשר מגיעים לפרשת חיי שרה, לדבר בערגה על מעשיו של אליעזר עבד אברהם אשר הוציאוהו מכלל ארור והכניסוהו לכלל ברוך וכו', וזאת משום שנזהר שלא תהיה לו נגיעה אישית במה שהולך להביא כלה ליצחק אבינו, ועל אף שהייתה לו בת שרצה בכל לבו לזכות שיצחק יתחתן עמה, ידע בעצמו שהוא בכלל ארור ואינו ראוי לזה, ועל אף שהיה בליבו שאם לא יביא כלה ליצחק יהיה אברהם מוכרח לקחת את ביתו ליצחק וכו', עשה את כל מאמציו ואמיתותו בכל ליבו להביא את רבקה ליצחק אבינו, ועל כן נאמר בחז"ל יפה שיחתן של עבדי אבות מתורתן של בנים, ודברי רבותינו כמדקרות חרב כלומר שתורה עם נגיעות אינה יפה כתורה של אדם בלי נגיעות, ואין ערוך מעלת מי שיש בו תורה בלי נגיעות למי שלומד תורה ויש בו נגיעות וחוסר תיקון המידות שזה עיקר האדם, וגם על זה נאמר עליונים למטה ותחתונים למעלה, היינו מי שחושב שיש לו תורה הרבה אבל יש לו נגיעות הוא עליונים למטה בר מינן...

יכול להיות גדול בתורה מכל דורו אלא שנגיעה קלה מפסידתו

ויעויין בגמ' סנהדרין לו. דשימעי בן גרא היה גדול בחכמת התורה כשלמה המלך ולא פחות כלל, עד כדי כך שאומרת הגמ' שלמה לא היה חד בדרא לפי שהיה בדורו את שמעי בן גרא... ולא היה בכל דורם כמותם בתורה, ולפי"ז כל מה שקילל את דוד קללה נמרצת והפסיד טובה כפולה לא היה אלא מנגיעה אישית דקה מן הדקות שדעתו הטעתו לחשוב רעה על דוד לפי שהיה דעתו נוטה לשבט בנימין שאינו שבטו של דוד אלא של שאול המלך ונגיעה זו היא אשר הפסידה אותו ומחמתה הרי הוא נזכר לרעה לכל הדורות... והדברים מבהילים כיצד גדול הדור בתורה יכול להפסיד טובה כפולה בעבור נגיעה שיש בליבו ה' ירחמנו.

הוא יבנה בית לשמי

באחד השיחות הזכיר ראש הישיבה את דברי המלבי"ם (מלכים א פרק ה פסוק יז) שכתב וז"ל "אתה ידעת את דוד אבי כי לא יכול לבנות בית לשם ה' אלוקיו מפני המלחמה אשר סבבהו עד תת ה' אתם תחת כפות רגלי". הקדים (שלמה) התנצלות על דוד אביו שלא התעסק בדבר הגדול הזה, כי לא היה זה מרפיון ידים, רק שהיה טרוד תמיד במלחמותיו. ויש בזה ג' כוונות, וכו', כי באשר עיקר המצוה הזאת אינה הבנין עצמו רק אם יבנו הבית יהיה לשם ה' בלבד מבלי שום פניה חיצונית שיכוונו להשיג על ידו איזה כבוד או תועלת לעצמם, וכמו שדייק פה במש"כ ג' פעמים לשם ה' אלהיו, לשם ה' אלהי, לשמי, וידוע שקשה מאד על טבע האדם לעשות דבר שמצפה ממנו ריוח גדול ותועלת, ולא יפנה כלל להנאת עצמו רק יעשהו לשם ה', כמ"ש שם באורך, וכבר הובטח דוד ע"י נתן שע"י בנין הבית ימצאו מנוחה מן האויבים, כמ"ש בברכות (ז ב) כל הקובע מקום לתפלתו אויביו נופלים תחתיו שנא' (ש"ב ז, י) ושמתי מקום לעמי ישראל ונטעתיו ושכן תחתיו ולא ירגז עוד ולא יוסיפו בני עולה לענותו, שהבטיח לו שאחרי שיבנה הבית ימצאו מנוחה מאויביהם, וא"כ היה נמנע שיבנה דוד הבית בכוונה נקיה לשם ה' בלבד, באשר היה מצפה ג"כ התועלת שימצא ממנו לנוח מאויביו סביב שתו עליו כל היום, רק שלמה שבלא זה היה שלום בימיו, והובטח ע"י נתן שיהיה איש מנוחה, היה נקל לו לבנות הבית בכוונה שלמה מיוחדת לשם ה' מבלי שום פניה חיצונית. וז"ש אתה ידעת את דוד אבי כי לא יכול לבנות בית לשם ה' אלהיו, ר"ל שלא היה יכול לבנותו בכוונה לשם ה' בלבד מבלי פניה חיצונית, מפני המלחמות אשר סבבוהו, והיה עולה בליבו בהכרח ג"כ תועלת עצמו שבונה הבית מפני המלחמה למצוא מנוחה מאויביו. ועתה. שכבר הניח ה' אלהי לי מסביב, וגם בלא המקדש אין לי מלחמה עם האויבים: כי אין שטן. מן האומות הקרובים: ואין פגע רע. שיפגעני אויב מרחוק בדרך מקרה: והנני אומר. ר"ל אני הוא שיכול לאמר לבנות בית לשם ה' אלהי, היינו בכוונה מיוחדת לשם ה' בלא שום פניה חיצונית, אחר שאין לי לקוות למצוא על ידי הבית מנוחה ממלחמות: כאשר דבר ה' אל דוד אבי שבנך אשר אתן תחתיך על כסאך. והוא כבר ימצא ממלכה נכונה בשלות השקט: הוא יבנה הבית לשמי. דייקא, לשם ה' ביחוד, שזה העיקר הנרצה בבנין הקדוש הזה.

ואמר רבינו שמהיום אשר ראה דברי המלבי"ם הנזכרים והזדעזע מהם לא נתנו לו דברים אלו מנוחת הנפש והיו מפעפעים בו כל ימי חייו.

אחד המפעלים של האדם עלי אדמות הוא לקנות מידות טובות ולב טוב שעליו אמר התנא ש'לב טוב' עולי על גבי כל המידות כי הוא כולל הכל ואין השכינה שורה במי שיש לו גסות הרוח ומידות רעות בכדי לזכות להיות משכן ומרכבה לשכינה הקדושה צריך לתקן את המידות וכמו שכתב המהרח"ו בשערי קדושה שהמידות הרעות הם שורש של כל העוונות וגרועות מהן וכמבואר ברמב"ם הלכות תשובה שהמידות הרעות עלולות להשאר אצל האדם ועדיין יחשוב שהוא צדיק ועל כן קשה מצוות התשובה על המידות יותר מעל העוונות.

וצריך לדעת ששורש המידות הרעות זהו ה'נגיעות האישיות' שאדם נוטה בדעתו לטובת עצמו ופעמים יחשוב גם שעושה את המצווה הכי גדולה ועושה נגד רצונו יתברך, לפי שאדם נגוע אצל עצמו וברור הדבר שלא ביום או יומים ניתן לרכוש נקיון מנגיעות והליכה בדרך ה' בשלימות, אלא הוא מפעל חייו של היהודי עלי אדמות להכיר את נבכי נפשו ולמרק ולטהר את מעשיו, וראינו פעמים שאנשים שבניהם נפלו בעבודת ה' ופרקו עול המצוות בר מינן וה' יציל את כל עם ישראל, הוריהם הדירו אותם הנאה ולא מסוגלים להתנהג עימם באהבה, ופעמים שאינו רק מקנאות למצוות ה', שהרי כאשר רואים חוטאים אחרים הרי הם יכולים להכיל אותם ולשמח אותם, ורק בבניהם אינם מסוגלים לזה ואדם צריך ליישר אורחותיו ולבדוק כל דבר ולנפות את רגשותיו וי"ג נפה האם נובע רק מאהבת ה' או נובע מבושה או מאשמה או שאר מרעין בישין.

ומצינו בדברי הרמב"ם שכתבו בהלכות נחלות פ"ו הי"א וז"ל כל הנותן נכסיו לאחרים והניח היורשין, אף על פי שאין היורשין נוהגין (בו) כשורה אין רוח חכמים נוחה הימנו, וזכו האחרים בכל מה שנתן להן, מדת חסידות היא שלא יעיד אדם חסיד בצוואה שמעבירין בו הירושה מן היורש אפילו מבן שאינו נוהג כשורה לאחיו חכם ונוהג כשורה. ובהלכה יג צוו חכמים שלא ישנה אדם בין הבנים בחייו אפילו בדבר מועט שלא יבואו לידי תחרות וקנאה כאחי יוסף עם יוסף. עכ"ל נמצא שאפילו בבן שאינו הולך בדרכים טובים של התורה הקדושה לא תמיד צריך להדירו אלא צריך ללכת לחכם ולשאול מה לעשות עימו ואם מבוטל הוא לחכמי התורה ביטול גמור ומוחלט שבאמת שומע דבריהם ללא משא פנים הרי זה זוכה לכל הטוב הצפון לצדיקים.

ולא לחינם זכה אליעזר עבד אברהם לצאת מכלל ארור ולהכנס לכלל ברוך והיינו משום שתיקן את מידותיו ונגיעותיו שזה עיקר עבודתו של אדם עלי אדמות וידוע שכתב מרן בשו"ע (ריש אה"ע) והוא מן הגמרא שמשפחה שיש לה מריבה עם הכל סימן שיש חשש ממזרות במשפחה זו, כלומר שכיצד ניתן לבדוק את קדושת המשפחה היינו על ידי המידות והנגיעות כי מריבה נוצרת על ידי נגיעה שבטוח בצדקת דרכו, לפי שאדם קרוב אצל עצמו וככל שהוא יותר נגוע הוא יותר חושב שהוא צודק.

ואליעזר עבד אברהם זכה לתקן את מהותו ואת כל הגילגולים שנתגלגל לאחר מכן כפי שמובא באריז"ל בליקוטי תורה בפרשתינו שנתגלגל בכלב בן יפונה, ועל כן כאשר הגיע כלב עם המרגלים לארץ כנען הלך להתפלל על קברו של אברהם, וכלב גימ' שם ב"ן שזה סוד מערת המכפלה כמובא שם ששם ב"ן היינו יוד הה וו הה, כל אות היא כפולה שהרי וד של יוד הם ג' י', וממילא גם באות יוד יש פעמיים יי, וזהו בחינת המכפלה של הכפילות, וזהו הבחינה של וה' ברך את אברהם בכל, שבכל ג"כ ג' שם ב"ן וזהו מה שאומרים כמו שנתברכו אבותינו בכל מכל כל וכו', ושם הסביר עניין מה שנאמר בפסוק פ"א מערת המכפלה, ופ"א מערת שדה המכפלה, ופ"א מכפלה ומערה סתם והם כנגד ד' אותיות הויה הנזכרת.

בס"ד

עילוי נשמת

אזכרה לכבוד יקיריך

ביום השבעה, החודש והשנה

- תלמידי חכמים יסעדו בסעודת מצווה, ויברכו לע"נ הנפטר/ת
- השכבה לע"נ הנפטר/ת בסוף הלימוד של עשרות אברכים
- קריאת פרק משניות לע"נ הנפטר
- דף הקדשת הסעודה עם שם הנפטר בכניסה לבית מדרש
- ניתן לבוא ולהשתתף באזכרה

לעריכת אזכרה בישיבה חייגו:

03-5520004